

2

Környezetismeret munkafüzet

Laár Györgyi – Tóth Erzsébet – Tóthné Mess Erika

Környezetismeret 2.

munkafüzet

**Eszterházy Károly Egyetem
Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet**

Engedélyszám: TKV/1532-6/2018. (2018. 03. 05.–2022. 08. 31.)

A kiadvány megfelel az 51/2012. (XII. 21.) EMMI-rendelet 1. sz. mellékletének. Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára 1.2.5 Környezetismeret.

A tankönyvvé nyilvánítási eljárásban közreműködő szakértők: Bódi Edit, Nagy Károly

Tananyagfejlesztők: Laár Györgyi, Tóth Erzsébet, Tóthné Mess Erika

Alkotószerkesztő: Tóthné Mess Erika, Boldizsárné Kovács Gizella

Vezető szerkesztő: Demeter László, Kóródi Bence

Tudományos szakmai szakértő: dr. Csörgő Tibor

Pedagógiai szakértő: Venczelné Gulyás Edit

Illusztráció: Laár Györgyi, Tényi Katalin, Mátyás Ildikó

Tipográfiai terv: Korda Ágnes, Fábíán Zoltán

Fotók: Thinkstock, Phovoir, Freepik, © Dreamstime: Khorzhevskaja, Le-thuy Do, Geoffrey Kuchera, Powt33bdv, Heike Brauer, Erik Reis, Ernst Daniel Scheffler, Gbautista87, Jcphoto, Didier Kobi, Irochka, Frank Chang, Chaoss, Píksel, Mykola Velychko, Isselee, Niderlander, Og-vision, Dmitriy Pýrin, Julián Rovagnati, Darkop, Vasiliy Vishnevskiy, Natalia Pavlova

A tankönyv szerkesztői köszönetet mondanak a korábban készült tankönyvek szerzőinek. Az általuk megteremtett módszertani kultúra ösztönzést és példát adott e tankönyv készítőinek is.

Ugyancsak köszönetet mondunk azoknak az íróknak, költőknek, képzőművészeknek, akiknek alkotásai tankönyveinket gazdagítják.

Köszönjük azoknak a tanároknak és diákoknak a munkáját, akik hasznos észrevételeikkel és javaslataikkal hozzájárultak e tankönyv végső változatának kialakításához.

© Eszterházy Károly Egyetem (Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet), 2017

ISBN 978-963-436-037-7

Eszterházy Károly Egyetem

3300 Eger, Eszterházy tér 1.

Tel.: (+36-1) 460-1873 • Fax: (+36-1) 460-1822

Vevőszolgálat: vevoszolgalat@ofi.hu

A kiadásért felel: dr. Liptai Kálmán rektor

Raktári szám: FI-505010202/1

Utánnomásra előkészítette: Vitéz Annamária

Műszakiiroda-vezető: Horváth Zoltán Ákos

Műszaki szerkesztő: Bernhardt Pál, Kóródiné Csukás Márta

Grafikai szerkesztő: Nagy Áron, Róth Ágnes

Terjedelem: 9,27 (A/5) ív

A könyv tömege: 212 gramm

1. javított kiadás, 2018

Nyomdai előkészítés: Tóth Attila, Fábíán Zoltán, Kajtár László, Széll Ildikó

A könyvben felhasználásra került a Környezetismeret 2. Munkafüzet, Műszaki Kiadó, 2013.

Szerzők: Laár Györgyi, Tóth Erzsébet. Felelős szerkesztő: Kóródi Bence

Az újgenerációs tankönyv az Új Széchenyi Terv Társadalmi Megújulás Operatív

Program 3.1.2-B/13-2013-0001 számú, „A Nemzeti alaptantervhez

illeszkedő tankönyv, taneszköz és Nemzeti Köznevelési Portál

fejlesztése” című projektje keretében készült. A projekt az

Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap

társfinanszírozásával valósult meg.

Nyomtatta és kötötte:

Felelős vezető:

A nyomdai megrendelés törzsszáma:

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom

1	Élettelen környezetünk	4
	Tárgyak és anyagok érzékelése	6
	Tárgyak és anyagok tulajdonságai	8
	Mesterséges és természetes anyagok	10
	Környezetszennyező anyagok	12
	Éghető és éghetetlen anyagok	14
	Tűzvédelem	16
	Összefoglalás	18

2	A víz	20
	A folyékony anyagok	22
	A szilárd anyagok	24
	A légnemű anyagok	26
	Az oldódás	28
	Mérhető tulajdonságok 1.	30
	Mérhető tulajdonságok 2.	32
	Összefoglalás	34

3	Vásárlás és főzés	36
	Táplálkozás	38
	Tápanyagok	40
	Vitaminok és ásványi anyagok	42
	Táplálékpiramis	44
	Ehető vadnövények	46
	Étkezés	48
	Összefoglalás	50

4	Élő környezetünk	52
	Élőlények a ház körül	54
	Vadon élő állatok	56
	Emlősállatok	58
	Madarak	60
	Halak	62
	Rovarok	64
	Összefoglalás	66

Élettelen környezetünk

1.

Mit csináltál a nyáron? Rajzold le!
Milyen eszközökre volt hozzá szükséged? Írd le!

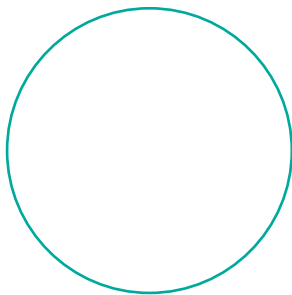

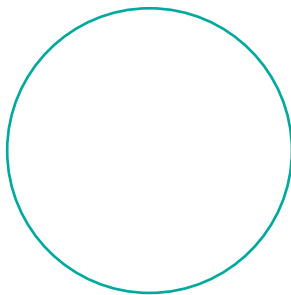

2.

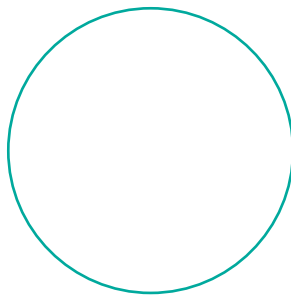
Rajzolj használati tárgyakat a megadott cselekvéshez!

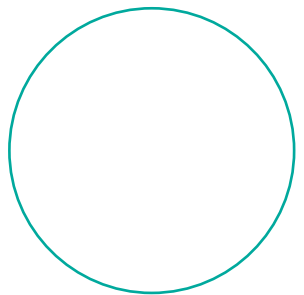
tisztálkodás

tanulás

játék

sportolás

3.

Írj példát ellentétes tulajdonsággal rendelkező tárgyakra!

_____	könnyű →← nehéz	_____
_____		_____
_____	apró →← nagy	_____
_____		_____
_____	kemény →← puha	_____
_____		_____

4.

Nézd meg a képet! Színezd ki rajta a tárgyakat!

5.

Keress meg, melyik gyerek mit sportol! Írd a neveket a megfelelő helyre!

Laci: Szeretek csapatban játszani. **Márti:** Az uszoda a második otthonom.

Bálint: Az ütőmet mindig magammal viszem. **Kitti:** Az én sporttársamnak négy lába van.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

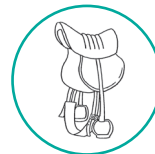
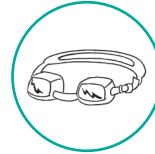
_____

_____

_____

_____

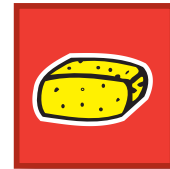
Tárgyak és anyagok érzékelése

1.

Kösd össze a tárgyak képét a rá jellemző tulajdonságokkal!

gömbölyű
szögletes
meleg
hideg
érdes
sima
nehéz
könnyű
sós
édes
savanyú
keserű

2.

Mire jellemző? Írjatok példákat a különböző tulajdonságokra!

zöld: _____

édes: _____

hangos: _____

puha: _____

illatos: _____

érdes: _____

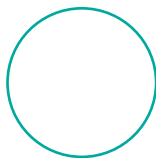

3.

Rajzold le az érzékszerveidet!

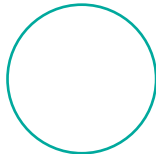
Mit, mivel érzékelsz? Kösd a szókérdőket és a mondatokat a rajzokhoz!

kör alakú

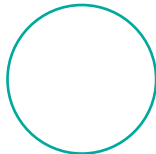
– Ez a torta nagyon finom!

ketyeg

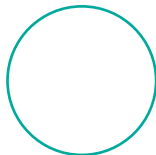
– De szépen dalolnak a madarak!

fahéj illatú

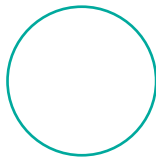
– Csak nem sült csirke lesz ebédre?

érdes

– Jaj, megböktem az ujjam!

kesernyész

– Mennyit nőttél tavaly óta!

4.

Találd ki, mire gondol Bence!

Melyik jellemzőt melyik érzékszervével érzékelté? Beszéljétek meg!

édes

ínycsiklandó

ha a kezemben tartom, elolvad

barna

a csomagolása zörög

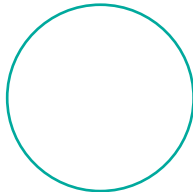

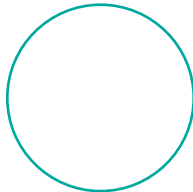
Tárgyak és anyagok tulajdonságai

1.

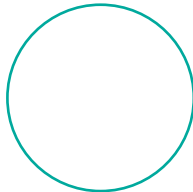
Rajzolj a megadott anyagokból készített tárgyakat!

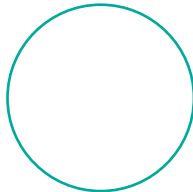
fa

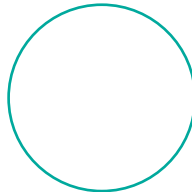
fém

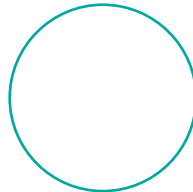
üveg

bőr

textil

papír

2.

Igaz vagy hamis az állítás? Színezd ki a megfelelő jelet!

A papír összegyűrhető. i h

A textil festhető. i h

A fa kemény. i h

Az üveg törhetetlen. i h

A bőr átlátszó. i h

A műanyag nedvszívó. i h

3.

Melyik használati tárgy mondhatná magáról a következőket? Fejtsd meg a találós kérdéseket!

Nincsen kezem, nincsen fejem,
Csak palástom, s hosszú nyelem.
Napsütésben itthon hálok,
de ha esik, utcán járok.

Két kezemmel füled fogom,
megpihenek az orrodon.

Kinn sem vagyok
benn sem vagyok,
ha vendég jön,
rajtam kopog.

Melyik tárgyra jellemző a tulajdonság? Írd a számot a megfelelő helyre!

1. átlátszó, 2. kemény, 3. vízálló, 4. törékeny, 5. tömör, 6. kinyitható

4.

Gyűjtsd össze a tárgyak jellemző tulajdonságait!

5.

Párosítsd az ellentétes tulajdonsággal rendelkező tárgyakat!

6.

Milyenek lehetnek a tárgyak? Írd le a megadott tulajdonság ellentétét!

nagy	⇒⇐	_____	sima	⇒⇐	_____
kerek	⇒⇐	_____	könnyű	⇒⇐	_____
hideg	⇒⇐	_____	hosszú	⇒⇐	_____

7.

Melyik tárgy a nehezebb? Jelöld nyíllal!

Mesterséges és természetes anyagok

1.

Miből készül? Kösd össze!

alapanyag

termék

2.

Egészítsd ki a mondatokat a megadott szavakkal!

mesterséges

természetes

ember

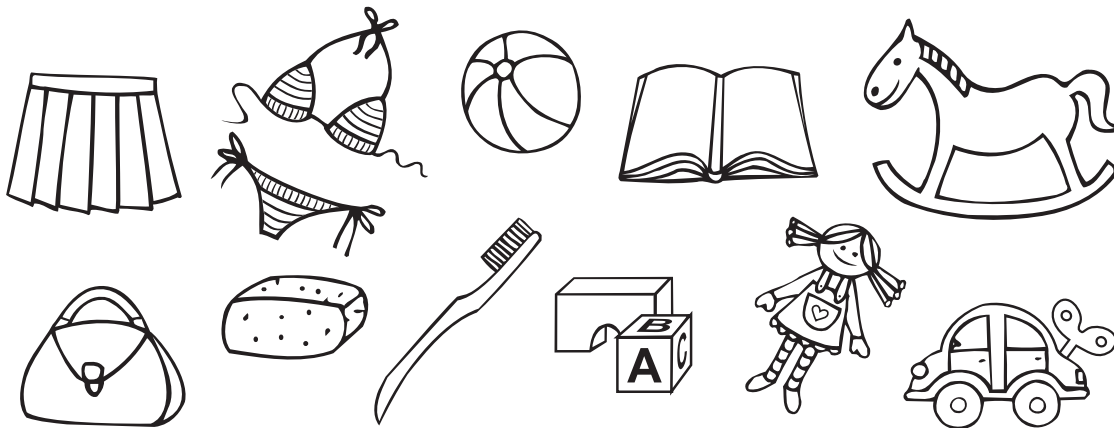
A természetben előforduló anyagokat _____

anyagoknak, az _____ által előállított

anyagokat _____ anyagoknak nevezzük.

3.

Színezd ki azokat a tárgyakat, amelyek készülhetnek természetes anyagból is!

4.

Kösd össze a rajzokat a megfelelő szóképekkel!

mesterséges anyag

természetes anyag

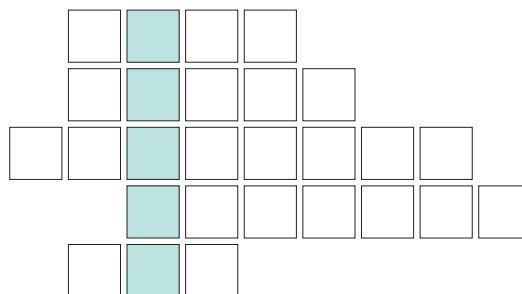

5.

Fejtsétek meg a keresztrejtvényt! Ha helyesen dolgoztok, egy mesterségesen előállított anyagot kaptok megoldásul.

1. Pici, parányi más szóval.
2. Az alacsony ellentéte.
3. Az érzékelés egyik módja.
4. Érzékelés a nyelvünkkel.
5. A szaglás érzékszerve.

Megoldás:

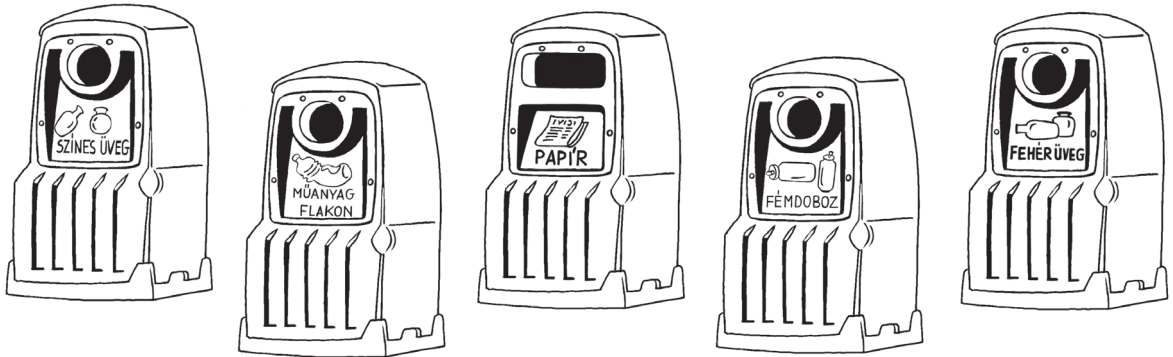

Környezetszennyező anyagok

1.

Színezd a megfelelő színre a hulladékgyűjtőket!

2.

Hova tennétek a feleslegessé vált dolgokat? Kössétek össze a képeket a szókártyákkal!

áruházi elemgyűjtő

szelektív üveghulladék-gyűjtő konténer
vagy üvegviszaváltó

gyógyszertári gyógyszergyűjtő doboz

szelektív fémhulladék-gyűjtő konténer
vagy színesfém-átvevőhely

komposzt

szelektív műanyag hulladék-gyűjtő konténer

segélyszervezetek gyűjtőkonténer

szelektív papírhulladék-gyűjtő konténer
vagy MÉH

3.

Ki cselekszik helyesen és ki nem? Rajzoljatok mosolygós vagy szomorú fejecskét a mondat után!

Béla összegyűjti a kiolvasott újságokat.

Dani a kukába dobja a kinőtt ruháit.

Dóri minden vásárláskor új műanyag szatyrot vesz.

Kitti minden újrahasznosítható dolgot a megfelelő színű konténerbe tesz.

Bence összetapossa a műanyagpalackot, mielőtt a gyűjtőedénybe teszi.

Kata a lejárt szavatosságú gyógyszert a WC-be dobja.

4.

Húzd alá a helyes választ!

Minden élőlény szemetel?

Igen. / Nem.

Hova szállítja a kukásautó a szemetet?

A folyóba. / A szeméttelpre.

Mit jelent a szelektív hulladékgyűjtés? **Anyagfajták szerinti hulladékgyűjtés.**

vagy: **Színek szerinti hulladékgyűjtés.**

Melyik hulladékgyűjtőbe dobható a fém doboz?

Szürke. / Sárga.

5.

Húzd át a kakukktojást a válaszok közül!

Mi dobható a szelektív gyűjtőbe?

a) tejesdoboz, újságpapír, almacsutka

b) faág, befőttesüveg, ásványvizes palack

c) kartonlap, műanyag kupak, lyukas zokni

Mi nem komposztálható?

a) lenyírt fű, tojáshéj, csont

b) burgonya héja, kő, gyomnövény

c) olaj, gally, falevél

6.

Olvasd el a World Geographic Magazin adatait a hulladékok lebomlási idejéről! Mi jut eszedbe az információkról? Vitasd meg a társaidal!

A hulladékok lebomlási ideje (World Geographic Magazin):

Konzervdoboz: 50–100 év

Papír: 2–5 hónap

Műanyag flakon: soha

Pelenka: 50–100 év

Nejlonzacskó: 10–100 év

Tejesdoboz: 5 év

Pamutruha: 1–5 év

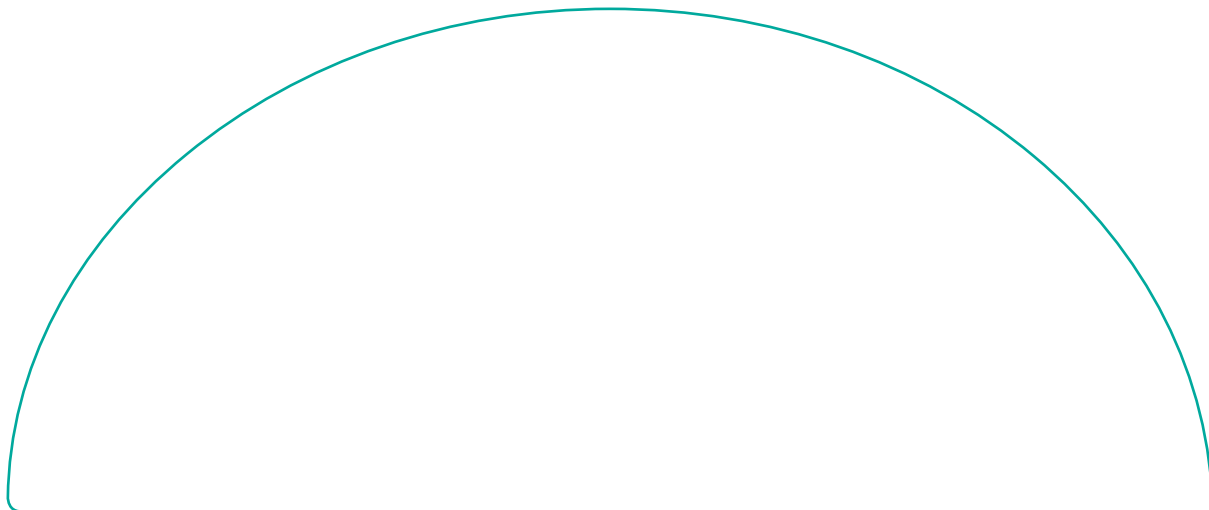
Zöld üveg: 1 millió év

Éghető és éghetetlen anyagok

1.

Rajzold le az ősembert a tűzzel!

2.

Igaz vagy hamis? Színezd ki az igaz állítások után a lángot!

A tüzet az ember találta fel.

A tűz védelmet nyújtott a vadállatok ellen.

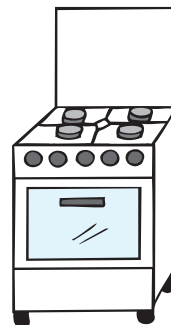
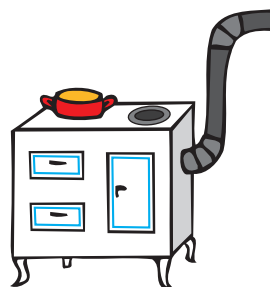
Az emberek kezdettől fogva szerették a tüzet.

Az emberek eleinte féltek a tűztől.

A tűz nélkülözhetetlen az életünkben.

3.

Állítsd időrendi sorrendbe a tűz használatával kapcsolatos képeket!
Haladj a legrégebbtől az újabbak felé!

4.

Tüzes kísérletek

Mi történt a papírral?

Mi történt a kővel?

Mire következtetsz ebből? A papír:

A kő:

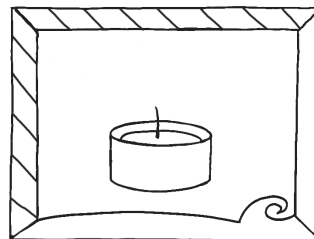
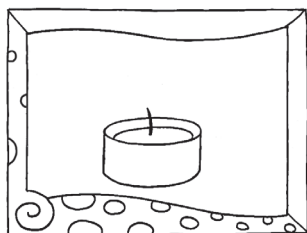
Mi történt a fával?

Mi történt az üveggel?

Mire következtetsz ebből? A fa:

Az üveg:

Egészítsd ki a rajzot a tapasztaltak szerint!

Milyen összefüggést vettél észre a látottak és a poharak mérete között?
Fejezd be a mondatokat!

Minél kisebb a pohár, annál

Minél nagyobb a pohár, annál

5.

Párosítsátok az összetartozó részeket! Ha ügyesen dolgoztok, tűzzel kapcsolatos szólást vagy közmondást kaptok megoldásul!
Beszéljétek meg, mit jelentenek!

A tűzzel ●

Rossz fát ●

Nagyobb a füstje, ●

● mint a lángja.

● nem jó játszani.

● tesz a tűzre.

Tűzvédelem

1.

Olvasd el az alábbi verset!

Mentovics Éva: **A tűz**

Lehet barát vagy ellenség,
attól függ, hogy hol lakik...
Etetheted száraz gallyal:
azt hiszed, hogy jóllakik?

Óriási az étvágya,
felfal minden éghetőt.
Elszabadul, s megmar mindent:
bútort, függönyt, háztetőt.

Ha erejét óvatlanul,
kajláskodva használod,
percek alatt világgá fut,
s hatalmas lesz a károd.

De lehet a barátod is:
megfőzheti ételed,
s hogyha fázol, lehelete
melengeti testedet.

Miért mondja a költő, hogy a tűz lehet barát vagy ellenség?
Vitassátok meg! Írjatok példákat mindkét lehetőségre!

barát

---

ellenség

2.

Kik segítenek a bajban? Kösd össze a képet a megfelelő telefonszámmal!

3.

A gyors segítség érdekében a tűzoltóknak fontos információkat kell tudniuk.

- Hol van a tűz? (pontos cím, emelet, ajtó)
- Mi ég?
- Emberek vannak-e veszélyben?
- A tüzesetet bejelentő személy nevét, címét, telefonszámát.

Miért van szükség ezekre az információkra? Beszéljétek meg!

Válasszatok az alábbi helyzetek közül! Hogyan értesítenétek telefonon a tűzoltókat az esetről? Játsszátok el!

- Ég a lépcsőházban a szeméttároló.
- Kigyulladt a szomszédban a kazánház.
- Lángol az autótűt mellett a gabonatóbla.
- Lángra kapott a csillagszórótól a karácsonyfa.

4.

Milyen tanácsokat adnátok a társaitoknak?

Húzd alá azokat a szavakat, melyek igazá teszik a mondatokat!

- Égő gyertya közeléből távolítsd el az **éghető / éghetetlen** dolgokat!
- Nyári forráságban **szabad / tilos** az erdőben tüzet gyújtani.
- A tűzhelyen melegített edény fülét **óvatosan / bátran** fogd meg!
- A tűzoltók hívószáma a **107 / 105**.

5.

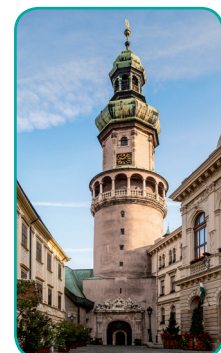
Régen a házakra és a termőföldre tűzörök vigyáztak. Egy magas helyről figyelték a rájuk bízott vidéket, és ha tüzet észleltek, figyelmeztették az embereket. Hogyan? Járj utána!

Melyik város jelképe a képen látható tűztorony?

Összefoglalás

A mai órán közös munkálkodással fogtok számot adni az eddig tanultakról. Alkossatok csoportokat, és osszátok el a feladatokat! Megoldásokat ismertessétek egymással! Jó munkát, sikeres együttműködést!

1. csoport:

- Jelöljete meg csillaggal azonos tulajdonsággal rendelkező tárgyakat!
- Mi készül papírból? Karikázzatok be példákat a képek közül!
- Munkátokat egészítsétek ki további papírból készült tárgyak megnevezésével!
- Milyen színű a papírok tárolására való hulladékgyűjtő? Színezzétek ki a megfelelő színnel!
- Háromszöggel keretezzetek be mesterséges anyagból készült tárgyakat!

2. csoport:

- Jelöljete meg csillaggal azonos tulajdonsággal rendelkező tárgyakat!
- Mi készül fémből? Karikázzatok be példákat a képek közül!
- Munkátokat egészítsétek ki további fémből készült tárgyak megnevezésével!
- Milyen színű a fémek tárolására való hulladékgyűjtő? Színezzétek ki a megfelelő színnel!
- Háromszöggel keretezzetek be természetes anyagból készült tárgyakat!

3. csoport:

- Jelöljete meg csillaggal azonos tulajdonsággal rendelkező tárgyakat!
- Mi készül műanyagból? Karikázzatok be példákat a képek közül!
- Munkátokat egészítsétek ki további műanyagból készült tárgyak megnevezésével!
- Milyen színű a műanyagok tárolására való hulladékgyűjtő? Színezzétek ki a megfelelő színnel!
- Háromszöggel keretezzetek be éghető anyagból készült tárgyakat!

4. csoport:

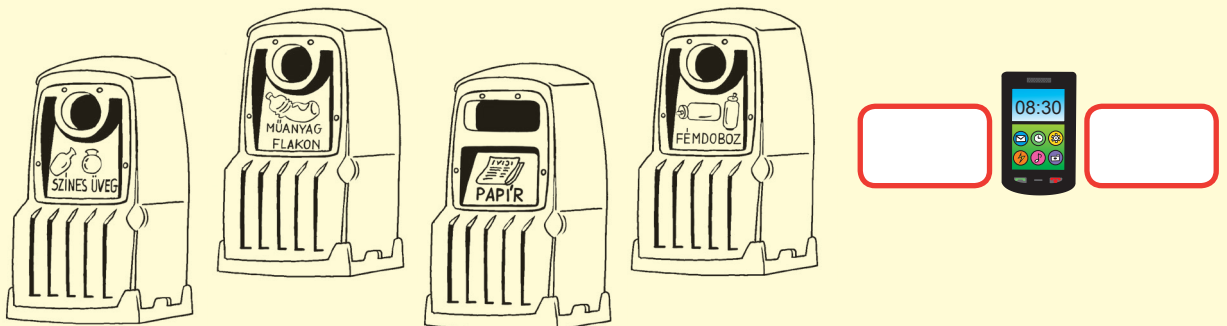
- Jelöljete meg csillaggal ellentétes tulajdonsággal rendelkező tárgyakat!
- Mi készül üvegből? Karikázzatok be példákat a képek közül!
- Munkátokat egészítsétek ki további üvegből készült tárgyak megnevezésével!
- Milyen színű az üvegek tárolására való hulladékgyűjtő? Színezzétek ki a megfelelő színnel!
- Háromszöggel keretezzetek be éghetetlen anyagból készült tárgyakat!

5. csoport:

- Jelöljétek meg csillaggal ellentétes tulajdonsággal rendelkező tárgyakat!
- Mi készül bőrből? Karikázzatok be példákat a képek közül!
- Munkátokat egészítsétek ki további bőrből készült tárgyak megnevezésével!
- Áthúzással jelezzétek a környezetszennyező anyagból készült tárgyakat!
- Írjátok a telefon bal oldalára a tűzoltóság hívószámát!

6. csoport:

- Jelöljétek meg csillaggal ellentétes tulajdonsággal rendelkező tárgyakat!
- Mi készül fából? Karikázzatok be példákat a képek közül!
- Munkátokat egészítsétek ki további fából készült tárgyak megnevezésével!
- Háromszöggel keretezzetek be újrahasznosítható anyagból készült tárgyakat!
- Írjátok a telefon jobb oldalára a központi segélyhívó számát!

A víz

1.

A tiszta víz nagy kincs. Takarékoskodj vele és vigyázz rá!
Hogyan vigyázhatunk a vízre?
Karikázd be a helyes viselkedést ábrázoló képet!

Mondj további példákat a víz megóvására!

2.

Színezd ki a Földön a vizeket kék színnel!

3.

Mit vettél észre a víz vizsgálata során? Tapasztalataidat karikázással jelöld a táblázatban, és írd le egy szóval a felismert jellemzőt!

színe	van	nincs
szaga	van	nincs
íze	van	nincs

Tehát a víz:

Tehát a víz:

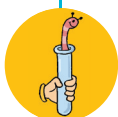

Tehát a víz:

4.

Tapasztalatodat színezéssel jelöld a táblázatban!

A víz folyik.	<i>igaz</i>	<i>hamis</i>
A víz kitölti a poharat.	<i>igaz</i>	<i>hamis</i>
A víz felveszi a pohár alakját.	<i>igaz</i>	<i>hamis</i>

Rajzold le, milyen alakot venne fel a különböző alakú poharakban a beleöntött víz!

5.

Mi történt a mélyhűtőbe tett vízzel? Egészítsd ki a mondatokat!

A víz a hűtés során _____.

A vízből _____ lett.

Vizsgáld meg a keletkezett anyagot! Húzd alá a jellemzőit!

nagyobb lett / kisebb lett   hideg / meleg   folyékony / kemény

Mi történt az asztalon hagyott jéggel?

A jég _____, újra _____ lett.

6.

Mi történt a kísérlet során? Egészítsd ki a mondatot!

A víz a melegítés hatására _____.

A vízből _____ lett.

Mi történt a kísérlet során? Egészítsd ki a mondatot!

A forró gőz a hideg fedőn _____,

újból _____ lett.

A folyékony anyagok

1.

Gyűjts példákat folyékony anyagokra!

2.

Egészítsd ki a szólásokat, közmondásokat folyékony anyagok beírásával!

Lassú _____ partot mos.

Megalszik a _____ a szájában.

_____ -at önt a tűzre.

Nem sok _____ -et zavar.

Melyik közmondás mit jelent? Beszéljétek meg!

3.

Igaz vagy hamis? Jelöljétek a megoldást színezéssel!

A víz az egyetlen folyékony anyag.

(i) (h)

A folyékony anyagok alakja nem változik.

(i) (h)

A folyékony anyagok kifolynak az ujjaink közül.

(i) (h)

A folyékony anyagokat össze lehet nyomni.

(i) (h)

A folyékony anyagok felveszik a tárolóedény alakját.

(i) (h)

Folyékony anyagba nem tudjuk belenyomni az ujjunkat.

(i) (h)

4.

Írjatok példákat a természetben megtalálható és mesterségesen előállított folyékony anyagokra!

A természetben megtalálható folyékony anyag: _____

_____

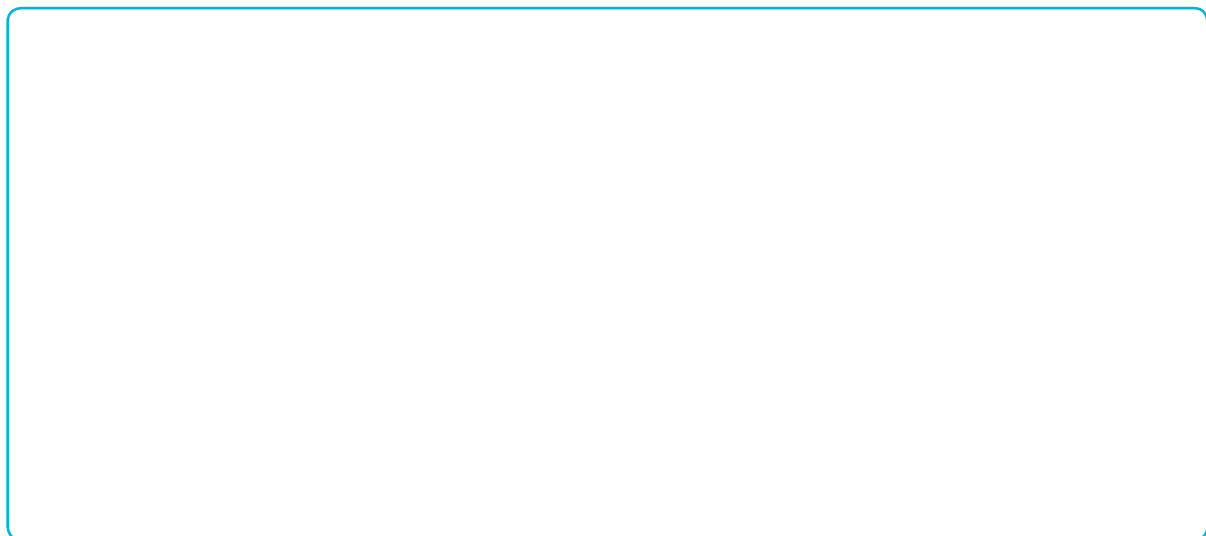
Mesterségesen előállított folyékony anyag: _____

_____

_____

5.

Miben tárolhatjuk a folyékony anyagokat? Rajzold le!

6.

Melyik foglalkozású ember melyik folyékony anyagot használja a munkája során? Kösd össze!

kamionsofőr

sampon

fodrász

ecet

szakács

benzin

szobafestő

kanalas orvosság

orvos

festék

A szilárd anyagok

1.

Rajzolj szilárd anyagból készült tárgyakat!

2.

Színezd be a szilárd anyagokra jellemző állításokat!

Felveszik az edény alakját.

Nem összenyomhatók.

Alakjuk folyamatosan változik.

Összenyomhatók.

Alakjuk állandó.

3.

Keresd meg a kakuktktojást! Színezd ki!

üveggolyó

pénzérme

majonéz

lakat

olló

ecet

öblítő

körömlakk

hűtőmágnes

fogkrém

4.

Képzeld el, hogy varázsló vagy! Milyen különleges tárgyakat hoznál létre? Rajzold le!

A légnemű anyagok

1.

Mi mindenhez használjuk a levegőt? Egészítsd ki a szavakat a megfelelő betűkkel! Foglald mondatba a megoldásokat!

la____d____

vi____or____ás

a____t____gu____i

tr____mb____t____

hő____ég____all____n

____enti____átor

Nevez meg további, levegőt igénylő tárgyakat, eszközöket!

2.

Mit jelentenek az alábbi szólások? Írd le tömören!

Légvárat épít.

A levegőbe beszél.

Rontja a levegőt.

Tiszta a levegő?

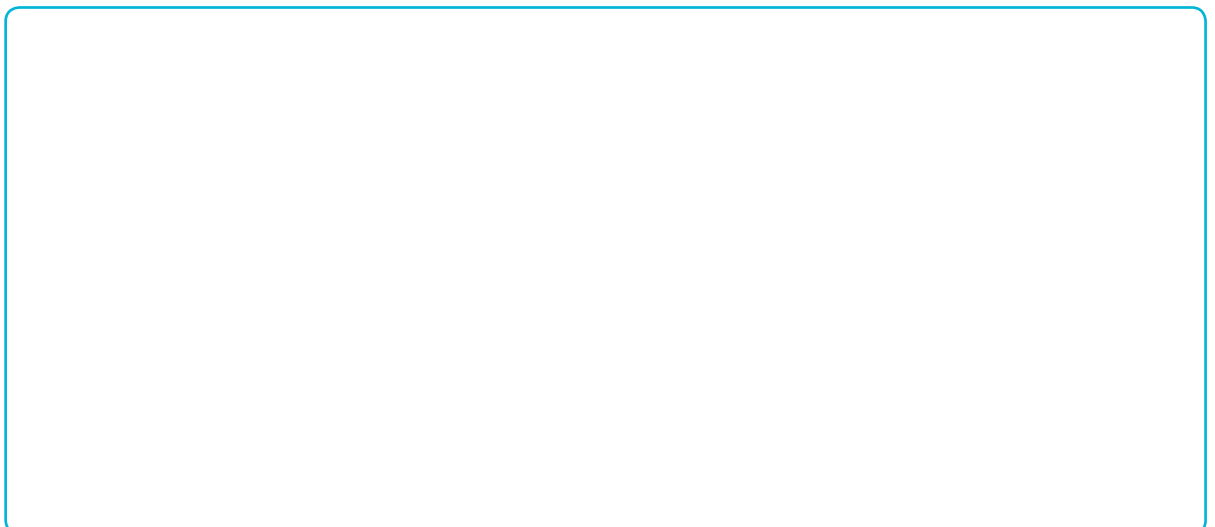

3.

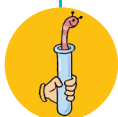
Mi szennyezi a levegőt? Rajzold le!

4.

Mi történt, amikor megbillentetted a poharat a vízben? Rajzold le!

Mi történt az elengedett léggömbbel? Fejezd be a mondatot!

A léggömb

5.

Milyen tulajdonságai vannak a tiszta levegőnek? Húzd alá a helyes válaszokat! megfogható, láthatatlan, színes, szagtalan, légnemű, színtelen, szilárd halmazállapotú, látható, kellemetlen szagú, nem fogható meg, szagtalan, kitölti a teret

6.

Fejtsd meg a rejtvényt! Három olyan gáz neve bújt el a táblázatban, amelyekről talán már te is hallottál. (A sorok és oszlopok találkozásánál találsz a megoldást!)

A	S	Á	A	E	K	É
B	I	X	K	N	E	Z
C	R	F	É	S	O	I
D	N	U	X	L	A	M
E	H	D	Z	H	V	N
F	O	S	L	R	G	M
	1	2	3	4	5	6

C5	B2	C6	F5	A6	D1

E6	A4	F1	B4

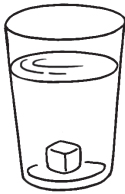
E4	C3	D4	B1	D2	F6

Mit tudtok ezekről a gázokról? Beszéljétek meg!

Az oldódás

1.

Mi történt a vízbe tett kockacukorral és homokkal? Rajzold le!

Fejezd be a mondatot!

A cukor a vízben _____,
a homok _____.

Mi történt a málnaszörppel és az étolajjal? Rajzold le!

Fejezd be a mondatot!

A málnaszörp a vízben _____,
az étolaj _____.

2.

Sorolj fel vízben oldódó és vízben nem oldódó anyagokat!

Vízben oldódó anyagok: _____

Vízben nem oldódó anyagok: _____

3.

Milyen különbséget tapasztaltál a hideg tejben és a meleg tejben való oldódáskor?

A hideg tejben a kakaópor _____ oldódott fel.

A meleg tejben a kakaópor _____ oldódott fel.

4.

Igaz vagy hamis az állítás? Véleményedre jelezd a megfelelő betű beszínezésével!

A víz minden anyagot felold.

(i) (h)

Hideg vízben a cukor gyorsabban olvad, mint melegben.

(i) (h)

Amikor levest főzünk, a sót feloldjuk a vízben.

(i) (h)

A narancsszörp egy oldat.

(i) (h)

A tea édesítésekor a cukor az oldószer.

(i) (h)

Az oldhatóság függ a hőmérséklettől.

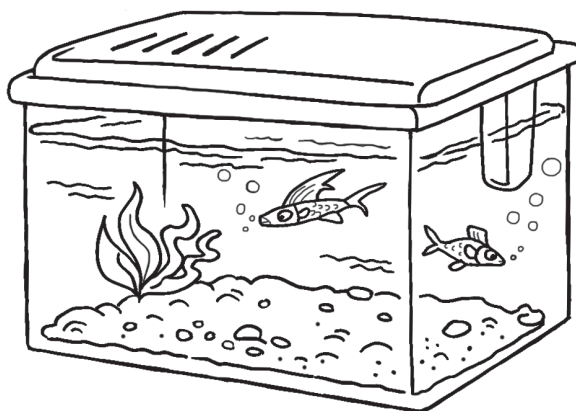
(i) (h)

Gyorsabban oldódik az anyag, ha nagyobb edénybe tesszük.

(i) (h)

5.

Népesítsd be az akváriumot élőlényekkel!

Készíts limonádét!

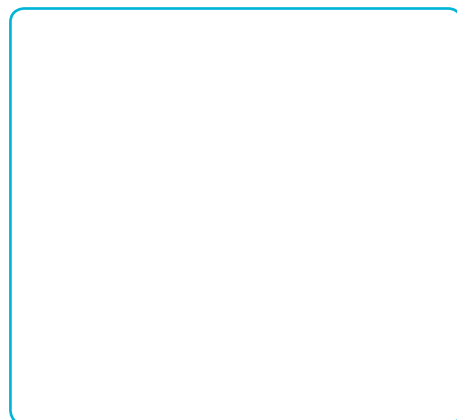
Rajzold le a szükséges anyagokat!

Nevezd meg a folyamat összetevőit!

oldószer: _____

oldandó anyag: _____

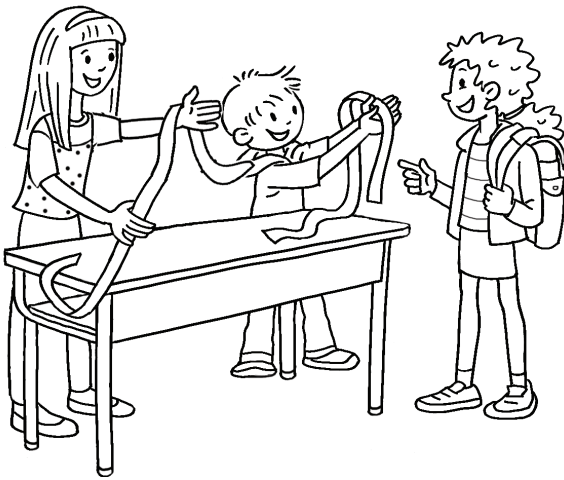
oldat: _____

Mérhető tulajdonságok 1.

1.

Bizonyítsátok, hogy mérésnél a testrészek használata sok vitára adhat okot! Játsszátok el, hogy egy régi piacon vagytok, ahol szalagot szeretnétek vásárolni! Két eladó is kínálja a portékáját (az osztály legmagasabb és legalacsonyabb tagja). Kitől vásárolnátok szívesebben? Miért?

2.

Becsüld meg a ceruzád, a füzeted, a táskád és a padod hosszát! Vonalzóval vagy mérőszalaggal mérd meg ugyanezeket a tárgyakat!

	becslés	mért eredmény
ceruza 	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
füzet 	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
iskolatáska 	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm
iskolapad 	<input type="text"/> cm	<input type="text"/> cm

3.

A testvérek közül ki válaszol helyesen a kérdésekre?
Húzd alá a helyes választ!

Niki

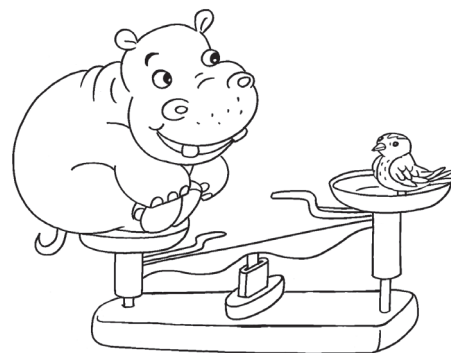
Tibi

Milyen magas lehet egy zsiráf?	5 méter	5 deciméter
Mennyit vághat le a fodrász a vendég hajából?	2 métert	2 centimétert
Mekkorát ugrik egy vörös óriáskenguru?	8 métert	8 decimétert
Milyen hosszú egy átlagos busz?	12 méter	120 méter
Milyen széles lehet egy futballpálya?	7 méter	70 méter
Mennyi utat tehet meg egy éticsiga 1 óra alatt?	3 métert	300 métert

4.

Melyik a nehezebb? Jelöld relációs jellel!

felnőtt	—	gyerek
banán	—	dinnye
porcelán tányér	—	műanyag tányér
ceruza	—	tolltartó
veréb	—	víziló

5.

Karikázd be a helyes választ!

Melyik állat könnyebb 1 kg-nál?	aranyhőrcsög	koala
Miből kapunk többet, ha 1 kg-ot vásárolunk?	eper	alma
Mivel mérik az emberek testsúlyát?	konyhamérleg	személmérleg
Melyik mennyiség egyenlő 1 kg-mal?	100 g	100 dkg

6.

Égészítsd ki a mondatokat a több, kevesebb szavakkal!

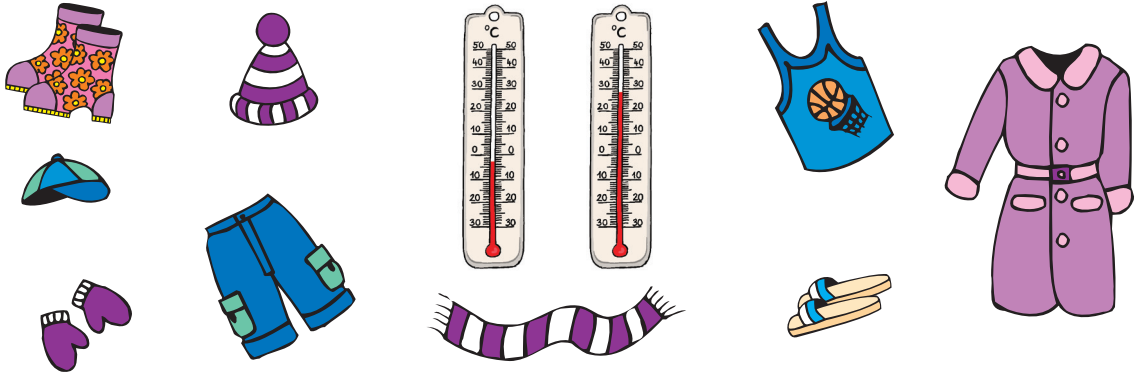
Egy tele pohárban	_____	víz van, mint egy tele fazékban.
Egy tele hordóban	_____	víz van, mint egy tele csészében.
Egy medencébe	_____	víz fér, mint egy kádba.
Egy bögrébe	_____	víz fér, mint egy vödörbe.

Mérhető tulajdonságok 2.

1.

Kösd össze a hőmérők képét a megfelelő ruhadarabokkal!

2.

Alkoss mondatokat az alábbi szavakkal! Az egyik mondatot írd is le!

dermesztő

tikkasztó

perzselő

jégvirágos

3.

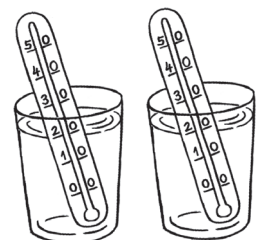
Kísérletezz!

Egy poharat félig tölts meg meleg vízzel! Mérd meg a víz hőmérsékletét! Hagyd a hőmérőt a vízben, és 20 perc múlva újra olvasd le a hőmérsékletet! A mért adatokat jelöld a rajzon! Mi történt a vízzel a két mérés között? Írd le!

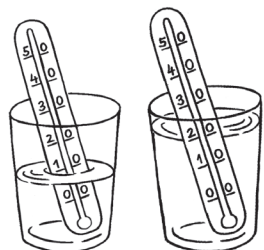

Egy másik poharat is tölts meg félig meleg vízzel! Mérd meg ennek is a hőmérsékletét! Öntsd a pohár tartalmát az előző pohárhoz! Mérd meg a teli pohár víz hőmérsékletét! Jelöld a rajzon! Mi történt? Írd le!

4.

Mennyi az egészséges ember hőmérséklete?
Tartsd 3 percig szorosan a hónod alatt a lázmérőt!
Olvasd le a testhőmérsékletedet! Írd be az ábrába!

Mire utal, ha megváltozik a hőmérsékleted? Mondd el!

5.

Milyen nap van ma? Milyen nap volt tegnap, milyen nap lesz holnap?
Töltsd ki a táblázat hiányzó szavait!

tegnap	ma	holnap
	hétfő	
szerda		
		szombat

6.

Írd le a mai nap dátumát!

Év: , hónap: _____, nap:

Milyen nap volt tegnapelőtt?

Milyen nap lesz holnapután?

7.

Adj választ a kérdésre!

Hányadik nap a héten a péntek? ____ Hány hónap telik el januártól májusig? ____

Hány nap telik el keddtől szombatig? ____ Hányadik hónapban van karácsony? ____

Hányadik hónap az évben a július? ____ Hány évszak van egy évben? ____

Az idő pénz. Mit jelent ez a szólás? Járj utána!

Összefoglalás

1.

Írj példát különböző halmazállapotú anyagokra!

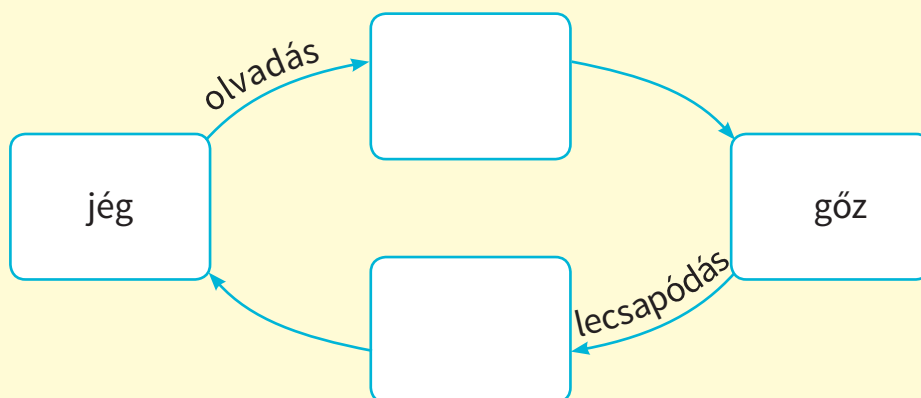
folyékony

szilárd

légnemű

2.

Egészítsd ki az ábrát a víz halmazállapotának változásairól!

3.

Kösd a mérőeszközökhöz a hozzájuk tartozó kifejezéseket és mértékegységeket! A megadott színekkel dolgozz!

hosszúság

mérőedény

méter

tömeg

mérőszalag

Celsius-fok

idő

mérleg

kilogramm

hőmérséklet

óra

óra

űrtartalom

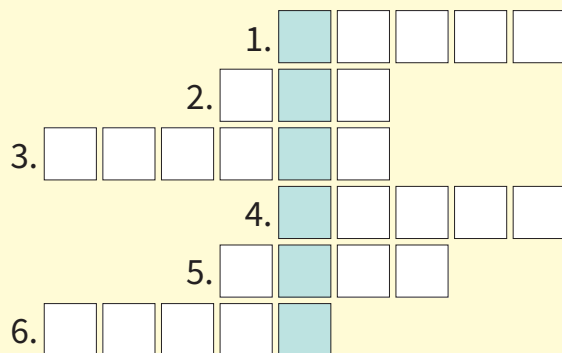
hőmérő

liter

4.

Fejtsd meg a keresztrejtvényt!

1. A hosszúság mértékegysége.
2. Ennyi napból áll egy hét.
3. Ezzel mérjük a hőmérsékletet.
4. Az úrtartalom mértékegysége.
5. Az idő mértékegysége.
6. Mértékegysége a kilogramm.

Olvasd össze függőlegesen a színezett mezőket, és írd le a megfejtést!

_____

_____

_____

Mondj róla igaz állításokat!

5.

Melyik a nehezebb? Számold sorba az állatokat tömegük szerint!

6.

Válaszoljatok a kérdésekre a helyes válasz bekeretezésével!

Ha a víziló nehezebb a csimpánznál, a csimpánz nehezebb a mosómedvétől, akkor a víziló nehezebb a mosómedvétől? **igen / nem**

Ha a terem szélessége 14 lépés, a folyosóé 5 lépés, akkor a folyosó a keskenyebb? **igen / nem**

Ha Robi 30 percig írja a leckét, Dávid fél óráig készíti, akkor Dávid tovább tanul? **igen / nem**

Ha ma csütörtök van, akkor tegnapelőtt hétfő volt? **igen / nem**

Ha a boltban veszek 1 kg kenyeret, 20 dkg felvágottat, 500 g margarint, akkor többet viszek haza, mint 2 kg? **igen / nem**

Vásárlás és főzés

1.

Anna és Bálint segítenek a szüleiknek a vásárlásban. Kaptak egy-egy listát a beszerzendő árukról, melyeket abban a sorrendben kell összeszedniük, ahogy a cédulán olvasható.

Jelöld Anna útját kék, Bálintét zöld színnel!

Húzd alá a gyerekek listáján az egészséges táplálékok nevét!

Anna útja: kifli, tej, alma, sajt, kóla, sertészsír

Bálint útja: ásványvíz, cukorka, margarin, sárgarépa, csoki, energiaital

pénztár

2.

Mit vásárolnál legszívesebben az élelmiszerboltban? Állítsd össze a saját bevásárlólistádat!

Nézd meg a padtársad listáját! Mi a véleményed a tartalmáról? Mondd el!

3.

Mit, hol vásárolnál? Kösd a bolthoz az ételmet! Használd a megadott színeket!

húsbolt

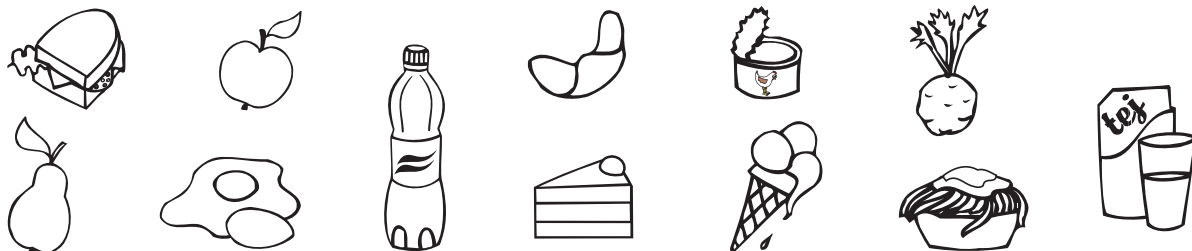
pékiség

zöldségbolt

4.

Melyik enni- és innivalót ajánlanád egy kiránduláshoz? Színezd ki a választott élelmiszerek rajzát! Indokold a döntésedet!

5.

Milyen főzéshez használatos konyhai eszközöket ismertek? Írj le párat!

Ügyeskedj!

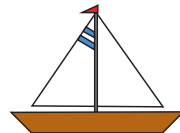
Lepd meg a családodat egy egészséges édességgel!

Alaposan moss meg, majd reszelj le 3 db sárgarépat és 4-5 db almát! Tegyél hozzá 50 dkg darált háztartási kekszet, fél bögre porcukrot és egy kevés őrölt fahéjat! Dolgozd össze, és hagyd állni 20 percre! Formázz golyókat belőle, és forgasd kókuszreszelékbe! Jó étvágyat!

Táplálkozás

1.

Mi működteti ezeket a járműveket, eszközöket? Írd a vonalra!

2.

Jelöld X-el a táplálékot fogyasztókat!

3.

Írj példákat a különböző táplálékcsoportokra!

Kenyér- és tésztafélék:

Húsfélék, felvágottak:

Tej- és tejtermékek:

Gyümölcs- és zöldségfélék:

Édességek:

4.

Írd le, mit szoktál inni! Az egészséges italokat karikázd be!

5.

Rajzolj a keretbe!

gyümölcs

zöldség

6.

Fejezd be a mondatot!

A gyümölcsöket, zöldségeket fogyasztás előtt mindig

7.

Vigyázz a fogaidra!

Ki cselekszik helyesen? Rajzolj vidám vagy szomorú arcot a fogaknak a megoldás szerint!

Ha szomjas vagyok, cukros üdítőt iszom.

Gyakran rágcsállok nyers gyümölcsöt, zöldséget.

Reggel és este alaposan megmosom a fogam.

Egész évben egy fogkefét használok.

Csak akkor megyek fogorvoshoz, ha már nagyon fáj a fogam.

Tápanyagok

1.

Mit jelent? Írd le más szóval a kifejezéseket!

táplálkozás: _____
_____

táplálék: _____
_____

2.

Nevezd meg a kedvenc állatodat! Mit eszik? Rajzold le!

_____
_____
_____

3.

Fejtsd meg a találós kérdést!

Zöld burokba születtem,
mikor aztán nagy lettem,
a zöld burok kifeslett,
és az úrfi kiesett.

_____
_____
_____

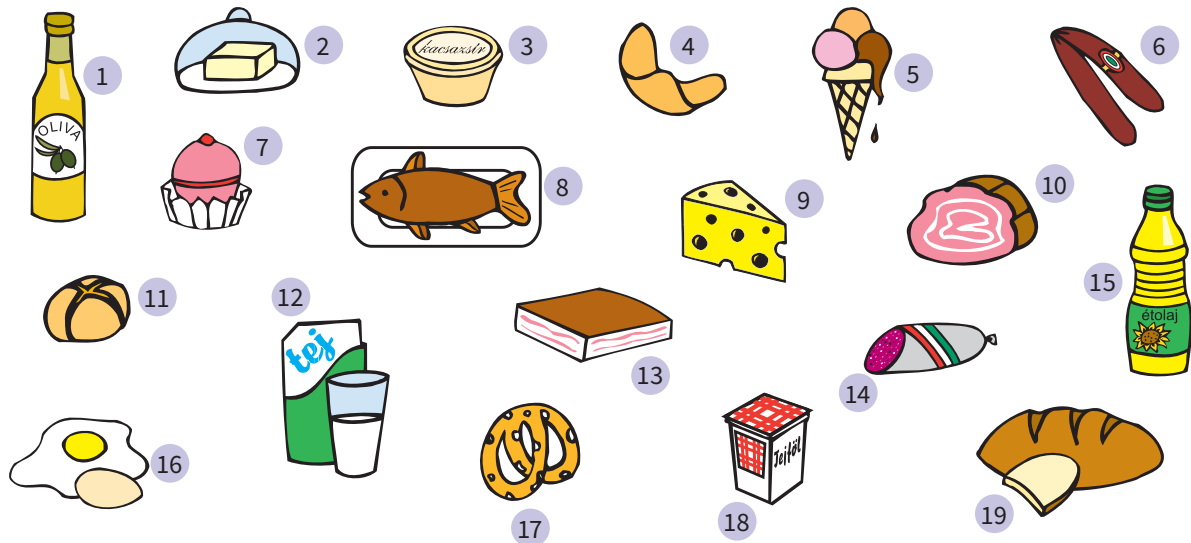
Sorolj fel további
olajos magvakat!

_____
_____

4.

Írd a képen látható ételek számát a megfelelő csoportba!

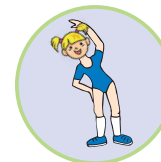
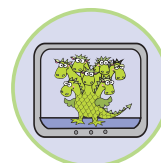
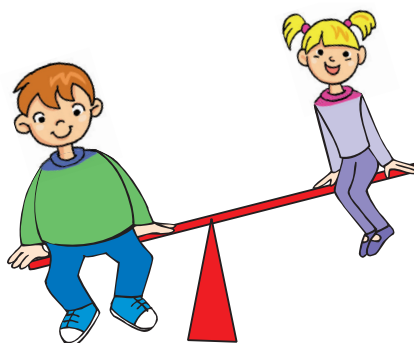
fehérjék

zsírok

szénhidrátok

5.

Mivel hozható egyensúlyba a mérleghinta? Adj tanácsot a gyerekeknek!

Vitaminok és ásványi anyagok

1.

Melyik vitamin mire jó? Olvasd el!

A-vitamin: felel a bőr épségéért, a növekedésért, erősíti a fogakat, jó a szemnek

C-vitamin: erősíti az immunrendszert, véd a fertőzésektől, segít a megfázás leküzdésében

D-vitamin: erősíti a csontokat és a fogakat, véd a fertőző betegségek ellen

2.

A friss gyümölcsök nagyon sok vitamint tartalmaznak. Fogyassz belőlük minél többet!

Egészítsd ki a gyümölcsök nevét!

___n___n___sz

n___r___ncs

m___nd___r___n

___p___r

cs___r___szny___

b___n___n

___lm___

sz___l___

c___tr___m

k___v___

Karikázd be azokat a gyümölcsöket, melyeket nem hazánkban termesztenek, de nálunk is kaphatók!

3.

Miért ajánlott télen a savanyított káposzta fogyasztása? Beszéljétek meg! Írj példát további téli természetes vitaminforrásra!

4.

Hogyan tartósítják a téli fogyasztásra szánt gyümölcsöket és zöldségeket? Kösd össze a kifejezéseket a rajzokkal!

lefagyasztják

savanyítják

kipréselik

befőzik

aszalják

kamrában tárolják

5.

Versenyezzetek! Ki talál több gyümölcs- és zöldségnevet a rejtvényben?

A	L	M	A	N	D	A	R	I	N
K	A	O	P	A	I	S	E	T	A
A	S	G	A	R	Ó	B	T	O	B
R	M	Y	Z	A	F	A	E	R	A
F	E	O	E	N	I	B	K	M	R
I	G	R	P	C	É	K	L	A	A
O	G	Ó	E	S	A	N	A	L	C
L	Y	A	R	A	S	O	M	A	K
K	A	R	A	L	Á	B	É	T	A
A	S	Á	R	G	A	R	É	P	A

Ennyit találtam:

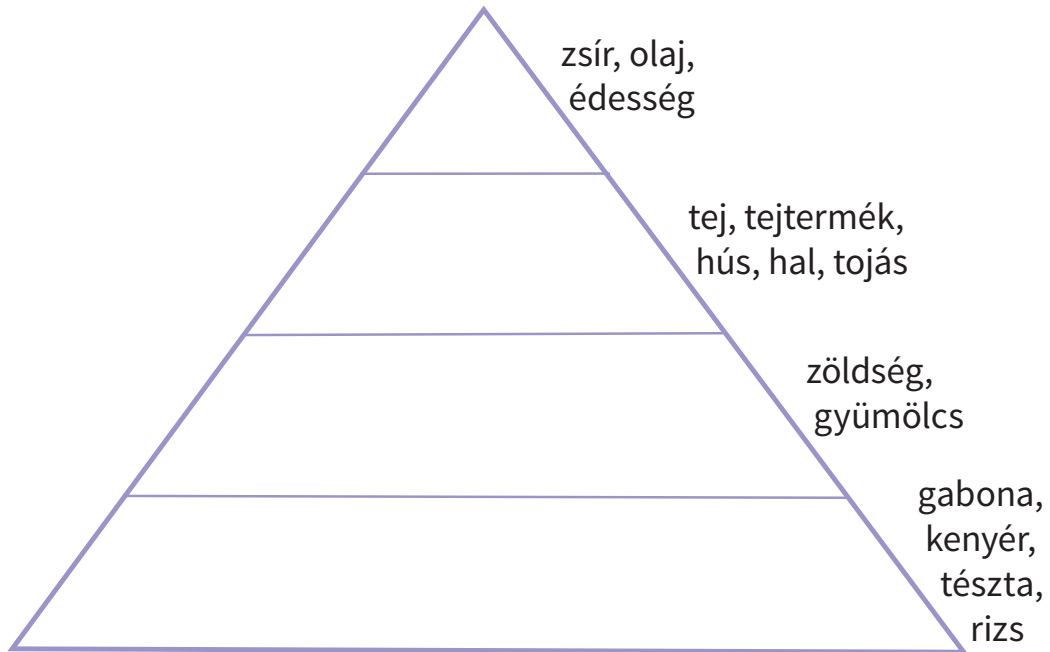
Ennyit talált a társam:

Táplálékpiramis

1.

Rajzold oda a táplálékpiramis négy szintjére a megfelelő ételeket!

2.

Melyik ételek gyakori fogyasztását tanácsos elkerülni? Jelöld áthúzással!

3.

Igaz vagy hamis az állítás a táplálékpiramisra? X-eljétek be a megfelelő választ!

Három szintje van.

i h

A tetején láthatók a leginkább javasolt élelmiszerek.

i h

Felfelé haladva csökkenti a javasolt mennyiséget.

i h

A gyümölcsök fogyasztását tartja a legfontosabbnak.

i h

Segít az egészséges étrend összeállításában.

i h

4.

Melyik ételből ajánlott többet fogyasztani? Jelöld relációs jellel!

sült kolbász

csirkecomb

szendvics

kakaós csiga

alma

főtt tojás

tortaszelet

banán

sült krumpli

főtt rizs

víz

cukros üdítő

csokoládé

sajt

5.

Mit jelent? Mindent, de mértékkel. Fogalmazd meg röviden!

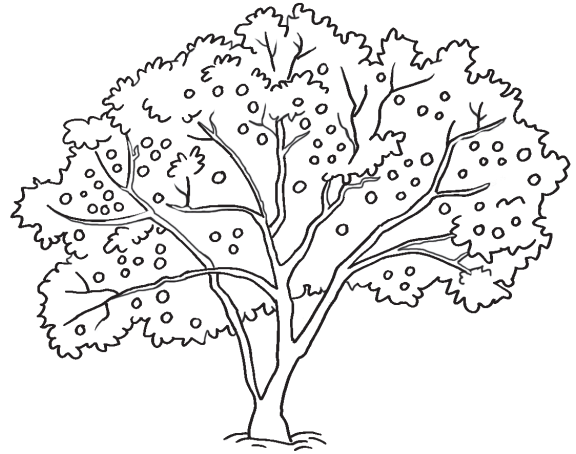
Ehető vadnövények

1.

Színezd ki a vershez tartozó illusztrációt a megfelelő színekkel!

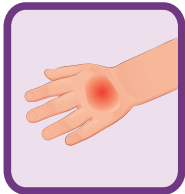
Weöres Sándor: **Galagonya**

Őszi éjjel
izzik a galagonya
izzik a galagonya
ruhája.
Zúg a tüske,
szél szalad ide-oda,
reszket a galagonya
magába.
Hogyha a Hold rá fátylat ereszt:
lánnyá válik,
sírní kezd.
Őszi éjjel
izzik a galagonya
izzik a galagonya
ruhája.

2.

Melyik gyógynövény mire való? Fejtsd meg!

borsmenta

körömvirág

3.

Fejtsd meg a keresztrejtvényt, és megtudod, hogyan nevezik a vadkörtefa fanyar ízű gyümölcsét!

1. Magas C-vitamin tartalmú gyümölcs.

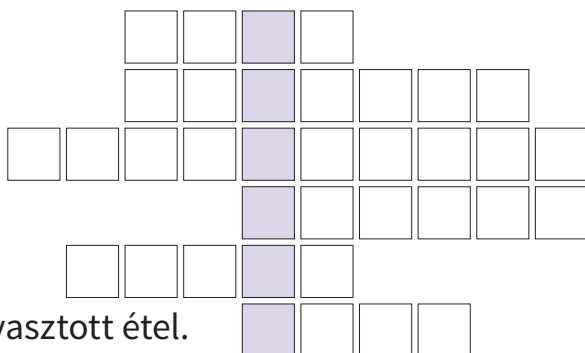
2. Disznóhúsból készült felvágott.

3. Gyerekek kedvelt töltött tésztája.

4. Gabonafélékből sült táplálék.

5. Édesség alapanyag.

6. Apró szemű, leginkább köretként fogyasztott étel.

Megoldás:

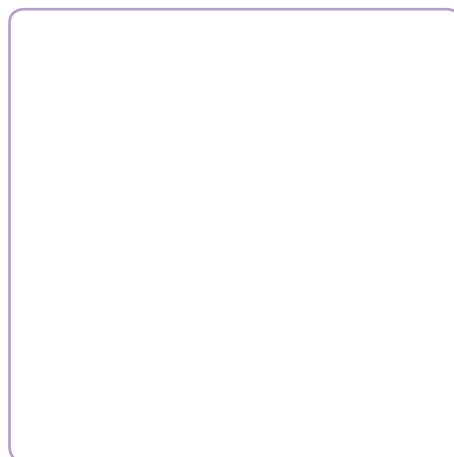

4.

Készíts illusztrációt a vershez!

Csanádi Imre: **Keresgélő**

Megyek, megyek,
mendegélek,
kerek erdőn
keresgélek:
vackort,
vadrózsát
virágszagú szamócát,
nagykalapos gombát,
de nem a bolondját!

Készíts fűszergyűjteményt! Tegyéél különböző fűszereket apró kis zacskókba vagy üvegcsékbe! Írd rá a nevüket! Társaiddal vizsgáljátok meg a fűszerek színét, illatát! Meg is kóstolhatjátok, melyik milyen ízű! Beszéljétek meg, melyiket milyen étel ízesítéséhez használhatják!

kapor

metélőhagyma

rozmaring

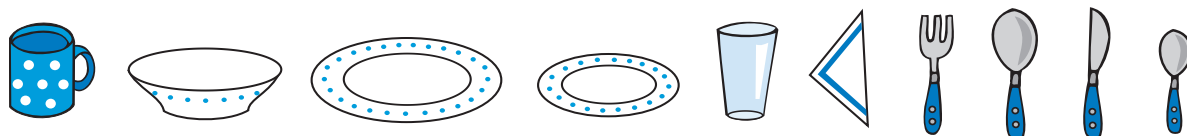
citromfű

Étkezés

1.

Milyen eszközöket használunk az étkezéshez? Sorold fel!

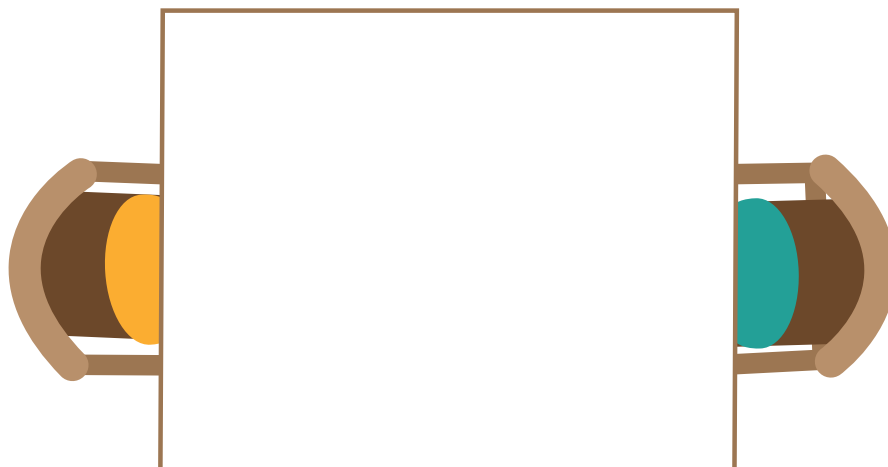
2.

Melyik ételt melyik evőeszközzel fogyasztjuk? Kösd össze!

3.

Rajzold le, hogyan terítenél! Figyelj arra, hogy minden szükséges eszközt elhelyezz az asztalon!

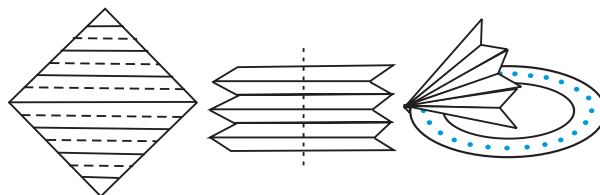

4.

Készíts asztaldísz szalvétából!

Hajtogasd a szalvétát az ábra szerint, hasonlóan, mint egy legyezőt! A félbehajtott rész egyik felét tedd a tányér alá, a másikat igazítsd el a tányéron!

Milyen alkalomra ajánlanád ezt a díszítést? Mondd el!

5.

Egészítsd ki a társaddal az étkezéssel kapcsolatos illemszabályokat az alábbi szavak valamelyikével!

csukott, tiszta, étel, jó étvágyat, szalvétával, könyökölj, evőeszközzel

Az asztalhoz _____ kézzel ülj le! Étkezés előtt

kívánj _____! Szépen, _____

szájjal egyél! Ne _____,

és ne játssz az _____!

Ha nem ízlik az _____, ne kritizáld! Étkezés után

töröld meg a szádat _____ és köszönd meg az ételt!

6.

Vannak olyan városok, települések, melyek ismertek az előállított termékükről vagy a termesztett növényükről. Miről híresek az alábbi települések? Kösd össze! (Egy rajzot több helyhez is köthetsz.)

Baja

Gyula

Kalocsa

Szeged

Tokaj

Makó

Vecsés

Összefoglalás

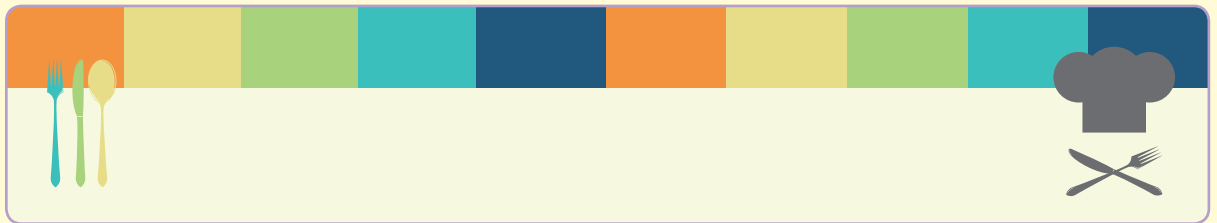

A mai órán közös munkálkodással fogtok számot adni az eddig tanultakról. Alkossatok csoportokat, és együttműködve oldjátok meg a feladatot! Jó munkát, sikeres megoldást!

Minden csoport egy-egy étterem vagy vendéglő életét fogja megjeleníteni. Felváltva lesztek felszolgálók és vendégek.

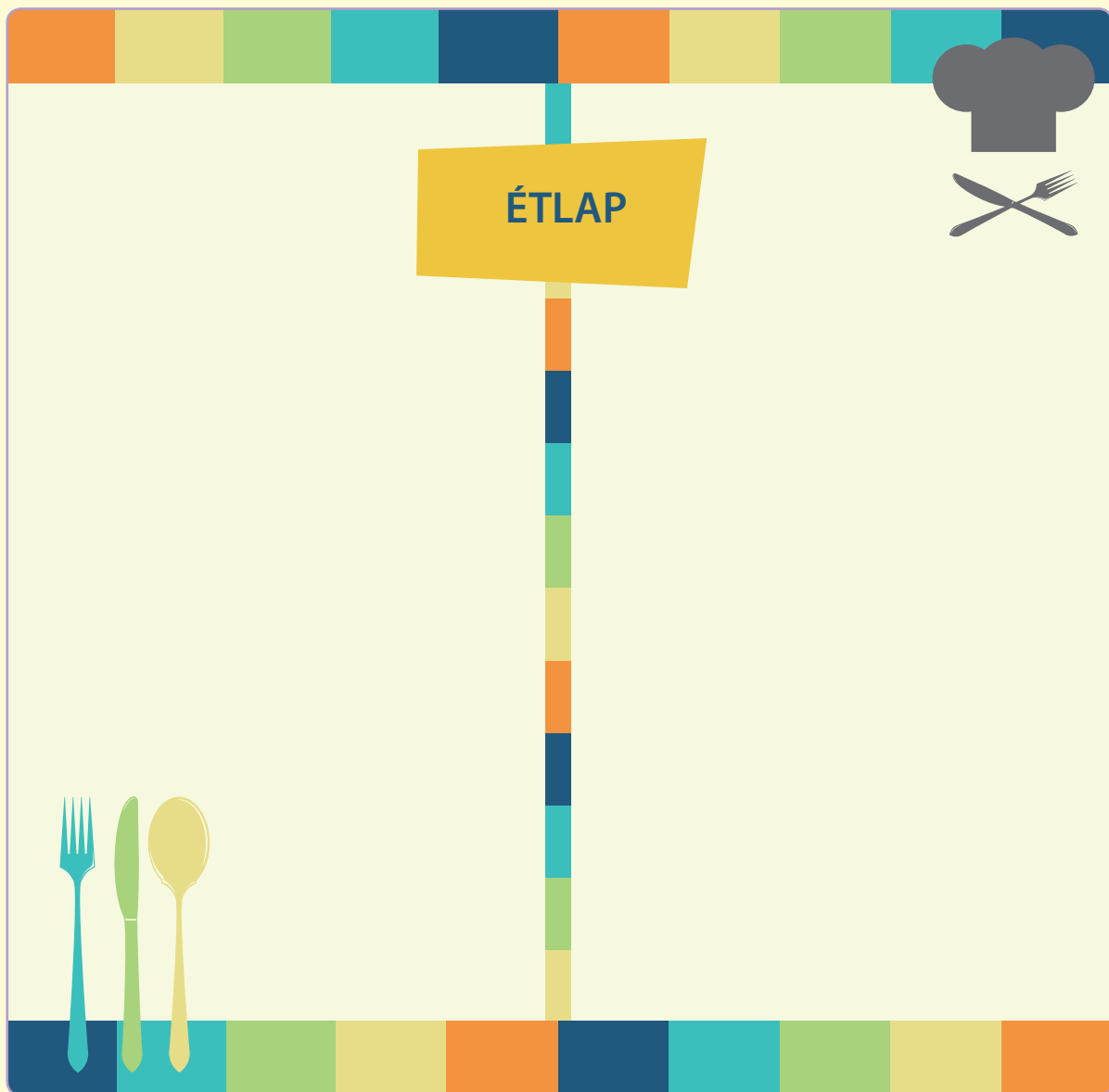
1.

Adjatok nevet az éttermeteknek!

2.

Állítsatok össze egészséges ételekből álló választékot, és készítsétek el az étlapot!

3.

Beszélgétek meg, hogyan fogjátok fogadni a vendégeket, és mire figyeltek a kiszolgáláskor!

Amikor elkészültetek, jöhet a játék!

A csoportok egymás után fogadják az éttermükben a többi csoport tagjait. Mikor minden éttermet végigjártatok, beszéljétek meg, melyik csoport hogyan oldotta meg a feladatot!

Élő környezetünk

1.

Kakuktktojás. Karikázd be, mi nem illik egy-egy sorba!
Indokold a választásodat!

2.

Rajzolj példákat az élőlények csoportjaihoz!

ember

állat

növény

3.

Kösd össze az állatokat a rájuk jellemző mozgással!

ugrik

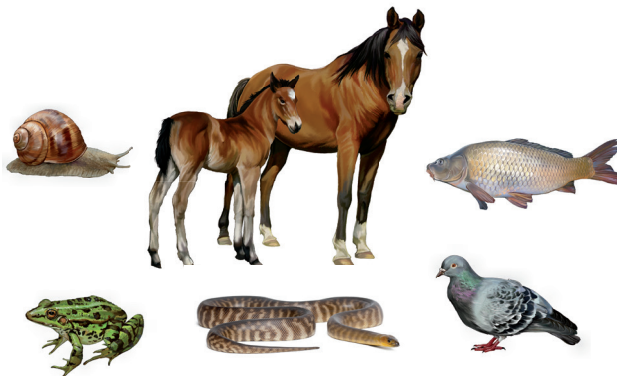
repül

tekergőzik

vágtat

csúszik

úszik

4.

Mi mondhatja magáról? Rajzold le a találós kérdés megfejtését!

Éjjel, nappal hálót szövök,
és azon át föl-le jövök.

Ágról, ágra ugrálok,
diót, mogyorót rágok.

Erdőn, mezőn futva élek,
a vadásztól nagyon félek.

Egész nyáron virulok,
de ha letörsz, hát szúrok.

5.

Hogy hívják az állat kicsinyét? Kösd össze az állatok megnevezését az utódjuk nevével!

ló

csibe

sertés

bárány

kecske

gida

juh

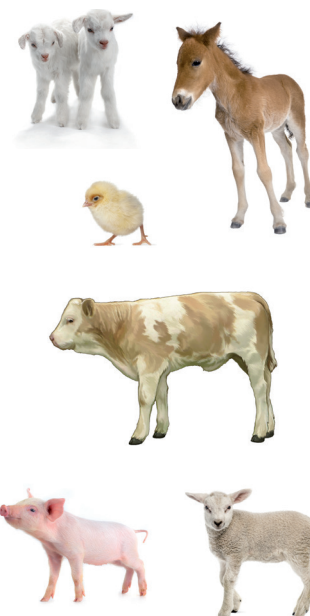
borjú

tyúk

csikó

szarvasmarha

malac

Élőlények a ház körül

1.

Csoportosíts! Írd az állatok számát a megfelelő csoporthoz!

vadon élő állatok

háziállatok

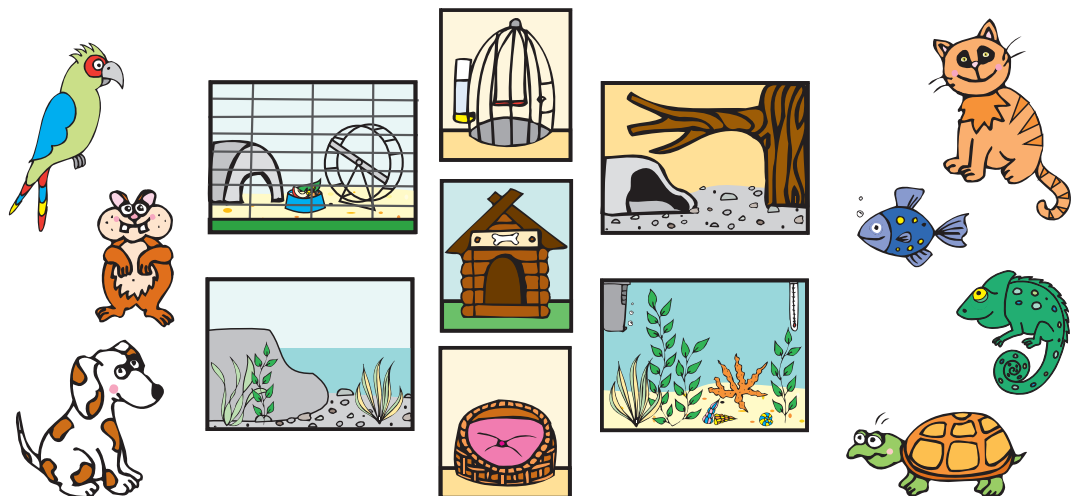
2.

Karikázd be kékkel a haszonállatokat, pirossal a házi kedvenceket!

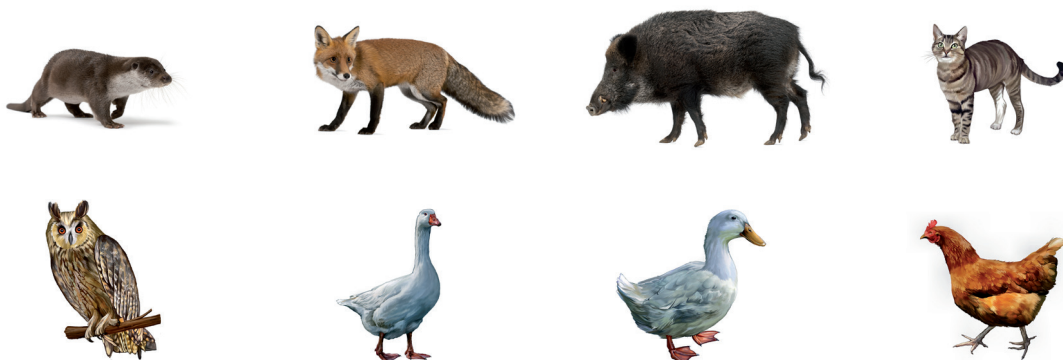
3.

Vezesd az állatokat a lakóhelyükhöz!

4.

Kakukktojás. Keretezd be azt az állatot, amelyik nem illik a többi közé!

5.

Igaz vagy hamis? Színezd ki a kedvenc színeddel az igaz állításokat!

A háziállatok természetes élőhelyen élnek.

Nem minden háziállat tartható lakásban.

Minden háziállat használlat.

A hobbiállatokat kedvtelésből tartjuk.

A háziállatok képesek gondoskodni magukról.

Vadon élő állatok

1.

Húzd alá a vadon élő állatokra jellemző igaz állításokat! Színezd ki az ábrán a kiválasztott mondatokhoz tartozó betűk területét! Ha jól dolgozol, egy veszélyeztetett állat alakját fogod megkapni.

A – A szarvas vadon élő állat.

B – Krokodil nálunk csak az állatkertekben él.

C – Tigrisek, oroszlánok, hobbiállatként is tarthatók.

D – Az állatkertekben tartott állatok mind haszonállatok.

E – A veszélyeztetett fajokat a kipusztulás fenyegeti.

F – A szarvasmarha haszonállat.

G – A háziállatok természetes élőhelyen élnek.

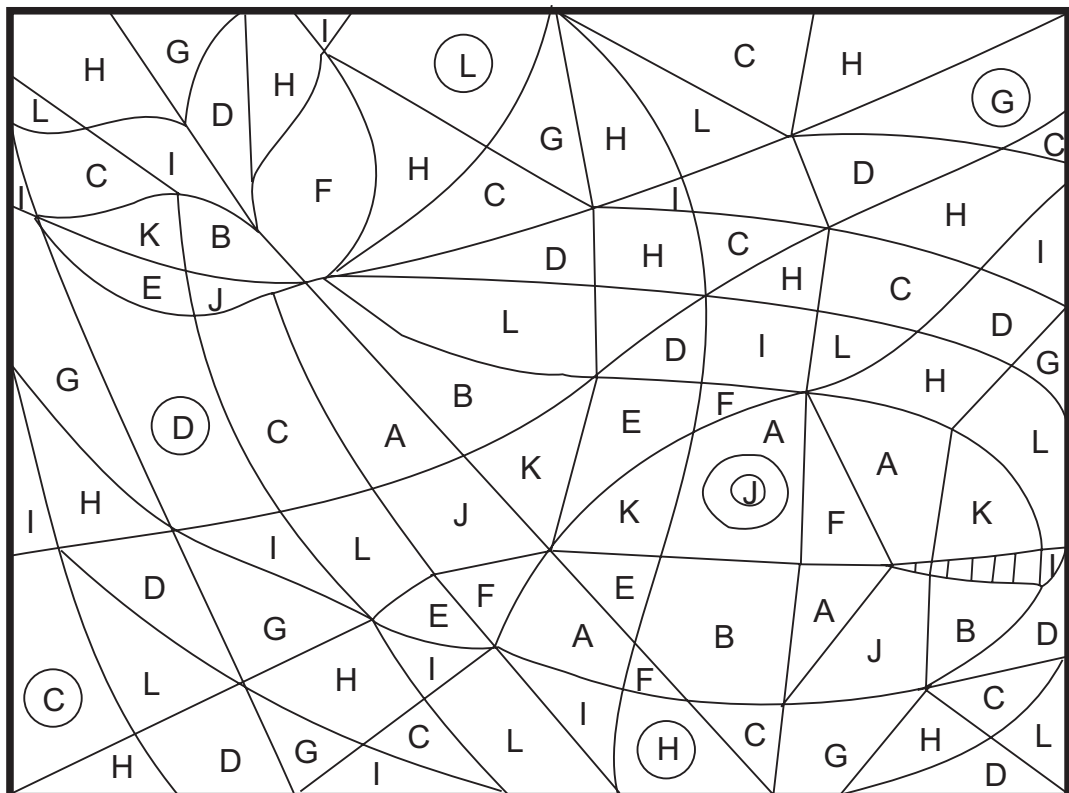
H – A ló kicsinye a bárány.

I – Napjainkban már nincsenek veszélyeztetett fajok.

J – A fajok kipusztulását okozhatja az élőhelyük elvesztése.

K – Az akvárium mesterséges élőhely.

L – A zebrák természetes élőhelye az állatkert.

2.

Az állatok változatos mintázata legtöbbször rejtőzésre, vagy épp ellenkezőleg, figyelemfelkeltésre, elrettentésre szolgál. Írd a mintázat alá a felismert állat nevét!

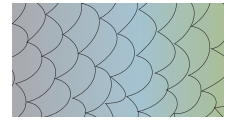

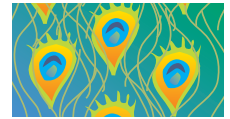

3.

Melyik állat hol él? Kösd az állatot a megfelelő élőhelyhez!

a sivatagok lakói

a sarkvidékek lakói

a dzsungelnek lakói

teve

skorpió

jegesmedve

szurikáta

fóka

tigris

óriástukán

gorilla

pingvin

4.

A tankönyvből már megtudtad, hogy melyik a legnagyobb állat a Földön. Járj utána a további állati legeknek!

A legerősebb állat: _____

A legmagasabb állat: _____

A leggyorsabb állat: _____

A leglassabb állat: _____

A legkisebb testű madár: _____

Emlősállatok

1.

Melyik állatra jellemző? Írj példát a különböző szőrzetekre!

sűrű szőr: _____

ritka szőr: _____

durva szőr: _____

selymes szőr: _____

rövid szőr: _____

hosszú szőr: _____

egyszínű szőr: _____

több színű szőr: _____

2.

Írj emlősállatokat a megadott két csoporthoz!

háziállat

vadon élő állat

3.

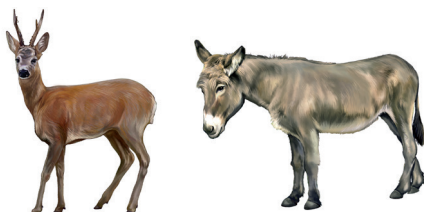
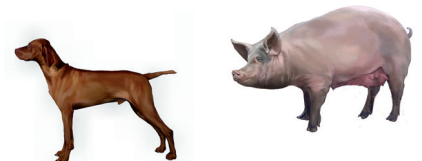
Melyik emlősállat mit eszik? Kösd az állatok képét a meghatározáshoz!

növényevők

húsevők

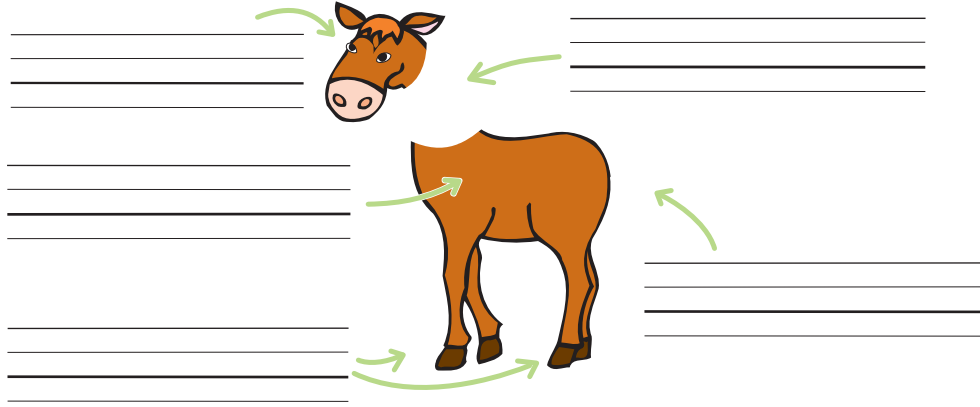

mindenevők

4.

Egészítsd ki a rajzot, és írd le az emlősállatok fő testrészeinek a nevét!

5.

Miben különböznek a többi emlősállattól a képeken látható állatok? Fogalmazd meg a véleményed röviden!

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

6.

Rajzold le a kedvenc emlősállatot!

Madarak

1.

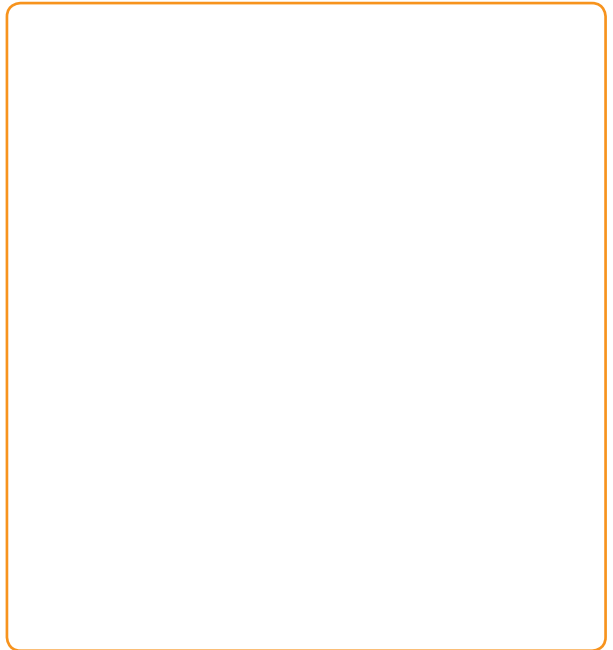
Olvasd el a verset! Készíts hozzá illusztrációt!

Osvát Erzsébet: **Zenélő fa**

Nézz csak, nézz csak fel a fára!
Mint kis tükrök garmadája,
villognak a levelek.
Napsugárban fürdenek.

Mennyi madár a fa ágán:
rigó, cinke, pici sármány --
Ücsörögnek körben-körben,
nézik maguk a tükörben.

Felcsendül most a madárdal.
Versenyeznek mind egymással.
Hangverseny ez a javából!
Zenélő fa lett a fából.

2.

*A madarak benépesítik az egész Földet.
Csak a földfelszín alatt és a vízben nem élnek.
Párosítsd a madarakat az élőhelyükkel!*

fülesbagoly

egerészölyv

kanalaspócs

nádirigó

erdő

mező

vízpart

búbos vöcsök

fakopáncs

fácán

túzok

3.

Melyik madárnak melyik a csőre és a lába? Kösd össze a madár nevével a megfelelő csőr és láb képét!

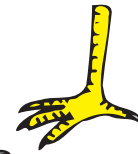
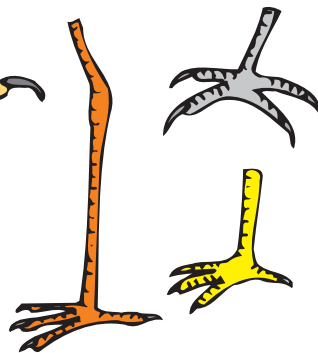
kacsa

harkály

gólya

sas

tyúk

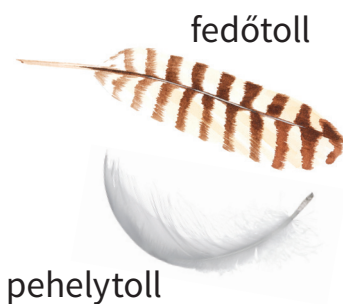

A madarak táplálkozásuk szerint lehetnek növényevők, húsevők (ragadozók) vagy vegyesen táplálkozók. A madaraknak nincs foguk. Előfordul, hogy kavicsot vagy homokot nyelnek le, hogy az segítse őket a táplálék összezúzásában. Hogyan függ össze a madarak táplálkozása és életmódja a csőrük és a lábuk formájával? Beszéljétek meg!

4.

A madarak tollruhája több részből áll. Kösd össze a meghatározást a hozzá tartozó típusú tollal!

közvetlenül a bőr fölött található, puha, hajlékony, kisméretű toll, jó hőszigetelő

fedőtoll

pehelytoll

nagyobb méretű, merev toll, mely beborítja a testet, és részt vesz a mozgás irányításában

A tollakat a madarak időszakonként levedlik.

Vizsgálj meg nagyítóval különböző madártollakat! Milyen hasonlóságot és különbséget veszel észre rajtuk? Beszéljétek meg!

5.

A madarak többsége kiváló repülő. Karikázd be azokat a madarakat, melyek nem képesek a repülésre!

Halak

1.

Milyen halfajtákat ismersz? Írd le néhánynak a nevét!

2.

Karikázd be az igaz állítások előtt álló betűt!

- E Minden hal növényevő.
P A halak kopolyúval lélegeznek.
O Vannak növényevő és ragadozó halak is.
M A halak tüdővel lélegeznek.
Z A halak fejét és törzsét a nyak köti össze.
N A halak testét általában pikkelyek borítják.
A A halak kizárólag állóvízben élnek.
T A halak a tavak, tengerek, folyóvizek lakói.
Y Otthonunkban is tarthatunk halakat.

Írd le a megfejtést!

Ha jól dolgoztál, a bekarikázott betűkből egy ismert, édesvízi hal nevét olvashatod össze.

3.

Sokak által kedvelt időtöltés a horgászat. Miért? Vitassátok meg!

Milyen tanácsokat adnál egy kezdő horgásznak? Mondd el!

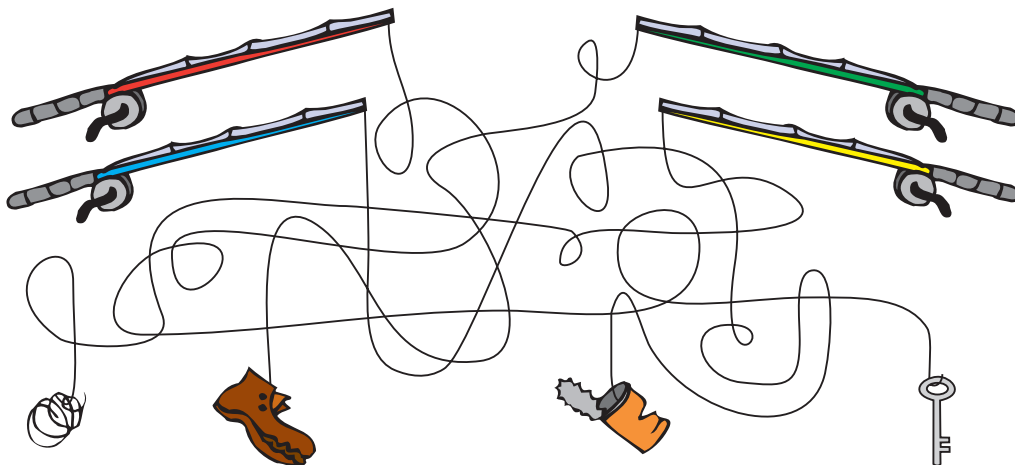
Mit jelent a méretkorlátozás? Miért van rá szükség? Járj utána!

Halat mindig óvatosan egyél, nehogy megakadjon a torkodon egy halszálka!

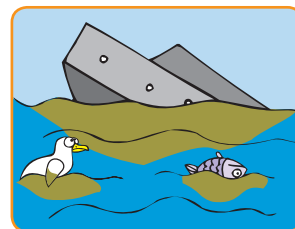
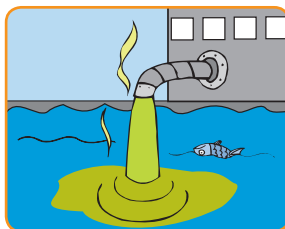
4.

Melyik horgászbot horgára mi akadt? Megtudod, ha követed a zsinórok útját!

5.

A természetes vizek a vízi növények és állatok élőhelyei. Mi történik, ha beszennyezzük a vizet? Beszéljétek meg a képek segítségével!

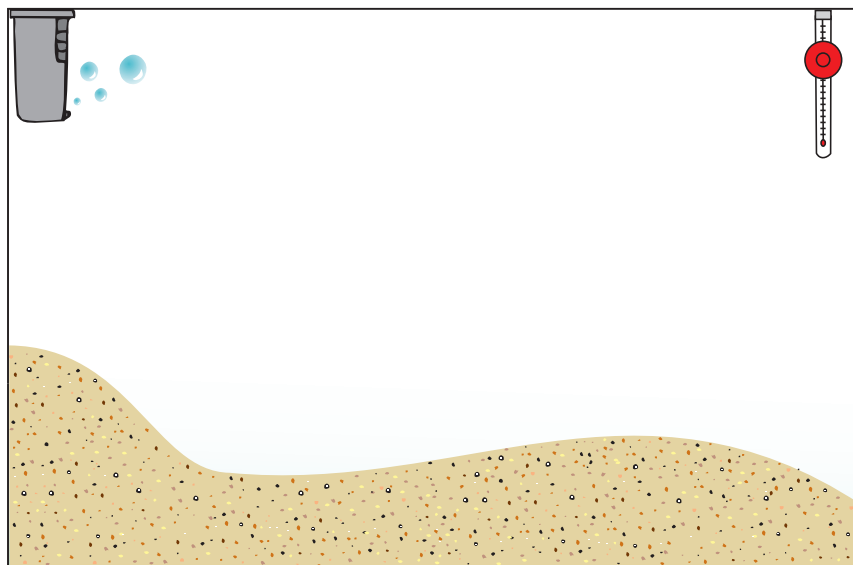

Soha ne dobj a vízbe semmilyen szemetet!

6.

A sokszínű víz alatti világot megjeleníthetjük otthonunkban egy akvárium segítségével.
Népesítsd be élőlényekkel az üvegmedencét!

Milyen eszközökre, gondozásra van szüksége az akváriumban tartott halaknak? Beszéljétek meg!

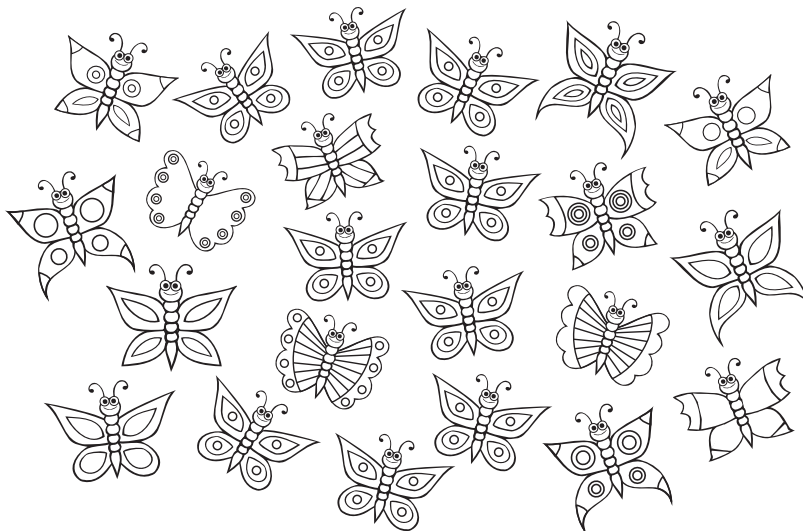

Rovarok

1.

Színezd ki az egyforma mintázatú pillangókat!
A kiszínezett lepkék együtt megadnak egy rovarokra jellemző számot.
Mi jut eszedbe erről a számról? Mondd el!

2.

Melyik rovarra ismeresz a leírásból? Írd a vonalra a nevét!

Virágról virágra szállva nektárt gyűjt,
amiből mézet készít.

A hím rágója agancssá fejlődött.
Védett állat.

Mindenre rászáll,
betegségeket terjeszt.

Bolyban él, melyet több ezer
példány alkot. Mindenevő.

Nősténye vérszívó, csípése kellemetlen.
Vízpartokon gyakori.

Kiváló ugró. Ragadozó.
Hímje hangosan ciripel.

Hasznos rovar, pusztítja a levéltetveket.
Kemény fedőszárnya pöttyös.

3.

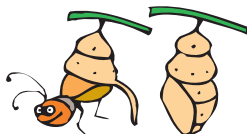
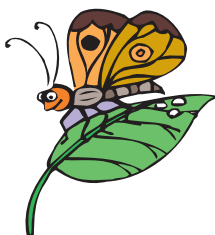
Kösd össze a lepke kifejlődéséről szóló rajzokat a hozzájuk tartozó kifejezésekkel!

kifejlett lepke

lárva

pete

báb

Hogy nevezzük a lepke kifejlődésének folyamatát? Írd a vonalra!

4.

Írj példákat a két csoporthoz!

rovar

bogár

5.

Keresd a kakukktojást!

Miért nem illik a többi közé? Mondd el!

6.

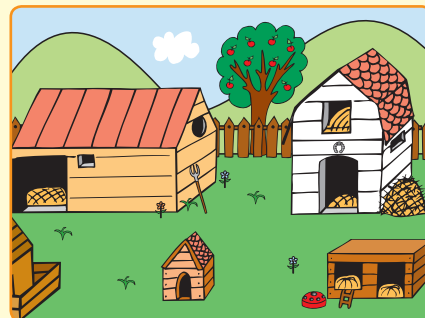
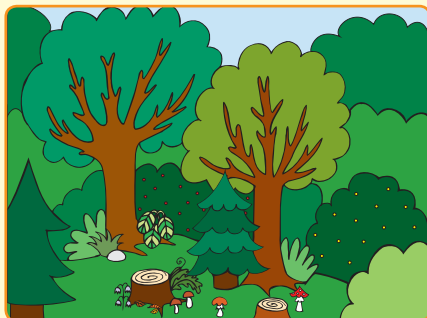
Vitassátok meg a mondatot!

Minden bogár rovar, de nem minden rovar bogár.

Összefoglalás

1.

Nézd meg az élőhelyeket! Írj példát az ott élő állatokra!

Válassz egyet a leírt állatok közül! Rajzold le!

Készülj fel a bemutatására! Igyekezz a következő kérdésekre választ adni:

- Az állatok melyik csoportjába tartozik?
- Hol él?
- Mi jellemzi a testfelépítését?
- Mivel táplálkozik?
- Hogyan szaporodik?

2.

Fejezd be a szólásokat az állatok megnevezésével! Kösd össze a szólás elejét és végét!

Szorgos, mint ●

Lusta, mint ●

Fürge, mint ●

Lassú, mint ●

Buta, mint ●

Ravasz, mint ●

Gyáva, mint ●

Bátor, mint ●

● a lajhár.

● a gyík.

● mint a nyúl.

● az oroszlán.

● a hangya.

● a róka.

● a tyúk.

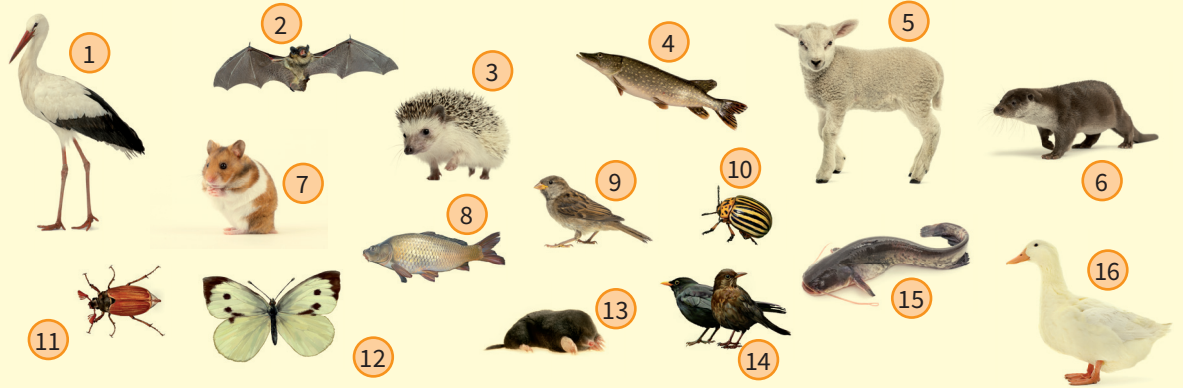
● a csiga.

3.

Csoportosítsd az állatokat! Írd a számukat a megfelelő helyekre!

emlősök	madarak	halak	rovarok
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

4.

Rajzolj a képkeretbe egy-egy olyan állatot, amelyikre illik a leírás!

Két lába van, testét toll borítja.
Repülő életmódot folytat.
Utódait kemény héjú tojásokból költi ki.
Csőre segítségével táplálkozik.

Négy lába van, testét szőr borítja.
Utódai elevenen jönnek a világra.
Az emlőiben képződő tejjel szoptatja kicsinyeit.

Vízben él, kopoltyúval lélegzik.
Úszói segítségével mozog.
Ikrákkal szaporodik.

Testtájai: fej, tor, potroh.
Három pár ízelt lába van.
Két pár szárnyával repül.
Petéssel szaporodik.

Jelmagyarázat

Páros munka

Csoportos tevékenység

Szorgalmi feladat

Érdekesség; Tudtad-e?

Jegyezd meg!

Játék

Könyvajánló

Szómagyarázat

Kísérlet

Összegzés